

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

**5140600-Geografiya ta'lif yo'nalishi
bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat
attestatsiya sinovi**

DASTURI

2023/202 o'quv yili

Tuzuvchilar:

K.M.Boymirzayev	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи professori, g.f.d.(DSc)
M.J.Maxmudova	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи professori, g.f.n.
SH.Z.Jumaxanov	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи dotsenti, g.f.d.(DSc)
X.S.Mirzaaxmedov	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи dotsenti, g.f.n.
E.S.Soliyev	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи dotsenti, g.f.n.
A.S.Baratov	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи dotsenti, g.f.n.
B.M.Abduraxmonov	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи mudiri, dotsent v.b., p.f.f.d.,(PhD)
I.R.Soliyev	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи dotsenti v.b., g-m.f.f.d. (PhD)
I.K.Mirzahmedovv	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи katta o'qituvchisi, g.f.f.d. (PhD)
J.T.Makulov	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи o'qituvchisi
I.Z.Akaboyev	NamDU Tabiiy fanlar fakulteti, Geografiya kafedrasи o'qituvchisi

Taqrizchilar:

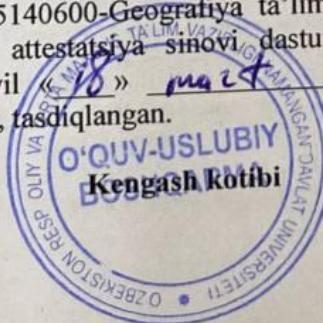
V.A.Rafiqov	O'zR FA Seysmologiya instituti direktori, g.f.d., professor;
B.D.Abdullayev	O'zR geologiya va mineral resurslar qo'mitasi tasarrufidagi Gidrogeologiya va injenerlik geologiyasi instituti bosh ilmiy xodimi, g-m.f.d.

5140600-Geografiya ta'lif yo'nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Geografiya kafedrasining 2024-yil «_____»
dagi navbatdan tashqari yig'ilishida muhokama qilingan hamda
tasdiqqa tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri

B. Abduraxmonov

5140600-Geografiya ta'lif yo'nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi Namangan davlat universiteti Kengashining 2024-yil «18» ma't -dagi № 9 -sonli majlisida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

A.To'xtaboyev

I. UMUMIY QOIDALAR

1. 5140600-Geografiya ta’lim yo’nalishi bitiruvchilarining fanlararo yakuniy davlat attestatsiya sinovi dasturi (keyingi o’rinlarda – **Dastur**) O’zbekiston Respublikasi Oliy va o’rta maxsus ta’lim vazirining 2009 yil 22 maydagi 160-sonli buyrug’i bilan tasdiqlangan “O’zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to’g’risida”gi Nizom, 2018 yil 25 avgustdagagi 744-sonli buyrug’i bilan tasdiqlangan “5140600-Geografiya bakalavriat ta’lim yo’nalishining malaka talabları” (keyingi o’rinlarda – **Malaka talablar**) hamda № V5140600-18 tartib raqami bilan ro’yxatga olingan o’quv rejasining (keyingi o’rinlarda – **O’quv rejasi**) umumkasbiy va ixtisoslik fanlari o’quv dasturlari asosida tuzildi.

2. Fanlararo yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi (keyingi o’rinlarda – **Attestatsiya sinovi**) O’zbekiston Respublikasining oliy ta’limga oid qonun hujjatlarida belgilangan tartibga ko’ra, bitiruvchilarning Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlaridan biri hisoblanib, unda ta’lim yo’nalishi xususiyati, iqtidori va xohishiga ko’ra bitiruv malakaviy ishi yozish istagini bildirmagan, o’quv rejasidagi ta’lim dasturlarini to’liq o’zlashtirgan bitiruvchi kurs talabalari ishtiroy etishlari shart.

3. Attestatsiya sinovini topshirishga o’quv reja va fan dasturlarini to’liq tugatgan va o’quv rejasida nazarda tutilgan barcha sinovlardan muvaffaqiyatlil o’tgan talabalarga ruxsat beriladi.

4. Attestatsiya sinovi O’quv rejasining umumkasbiy va ixtisoslik fanlarining barchasini qamrab oladi hamda sinov topshiriqlari ushbu fanlar o’quv dasturlari asosida tuziladi.

5. Attestatsiya sinovi fanlar mazmuniga qo’yiladigan talablar bilan bir qatorda, talaba tayyorgarligining Malaka talablarida bitiruvchiga qo’yiladigan umumiyl talablarga javob bera olish darajasini aniqlashga yo’naltiriladi.

II. ATTESTATSIYA SINOVI SHAKLI VA MUDDATI

6. 2022/2023 o’quv yilida 5140600-Geografiya ta’lim yo’nalishi bitiruvchilarining Attestatsiya sinovi –axborot texnologiyalarini tatbiq etgan holda test shaklda o’tkaziladi.

7. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangan sanadan boshlab, o’quv yili yakuniga qadar Attestatsiya sinovi shaklini o’zgartirish mumkin emas.

8. Attestatsiya sinovi universitet o’quv jarayoni grafigiga asosan, o’quv ishlari prorektori tomonidan tasdiqlangan muddatlarda o’tkaziladi va kamida bir oy oldin talabalarga yetkaziladi.

III. ATTESTATSIYA SINOVI SAVOLNOMASI

9. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta’lim yo’nalishi Malaka talablarining

- bakalavr larning tayyorgarlik darajasiga;
- kasbiy faoliyatga;
- umumkasbiy va ixtisoslik fanlariga qo’yilgan talablarni qamrab oladi.

10. Attestatsiya sinovi savolnomasi ta’lim yo’nalishi O’quv rejasida keltirilgan quyidagi umumkasbiy va ixtisoslik fanlar dasturlari asosida shakllantirildi:

Umumiyl tabiiy geografiya fani –

1. Quyi Amudaryo tabiiy geografik okrugi qaysi rayonlarga bo’linadi?
2. Quruqlikdagi morfoskulptura relyef shakllari qaysi omillar ta’sirida vujudga keladi?
3. Afrikaning Abessomaliya tabiiy geografik o’lkasi qaysi ichki rayonlarga bo’linadi?
4. Yer yuzasida aniqlangan eng yirik meteorit qaysi qit’adagi Goba qishlog’iga tushgan bo’lib, og’irligi 60 tonnani tashkil qilgan?
5. Nima uchun shimoliy yarimsharda boshqa fasllarga nisbatan yoz uzoqroq davom etadi?
6. Quyidagi fikrlardan qaysi biri to’g’ri talqinga ega?

7. O'zbekiston shaharlarining qaysi birining genezesi fors-tojikcha "temirchi" so'zi va ko'plik affiksi bilan yasalgan bo'lib, "temirchilar shahri" ma'nosini bildiradi?
8. O'zbekistonning tog'li qismi qaysi kuchli to'rt ko'tarilish davrlariga bo'linadi?
9. Qaysi dengizda suv vertikal aralashmasligi va plankton qatlaming yupqaligi uchun eng tiniq hisoblanadi?
10. «Geografik qobiq» va «Geografik muhit» ta'limotlari kim tomonidan o'rganilgan?
11. Yer po'sti hajmining qancha qimini magmatik va metamorfik jinslar tashkil qiladi?
12. Kuzgi va bahorgi teng kunlikda Quyoshning usfqdan balandligi qanday aniqlanadi?
13. Quyidagilar ichidan arab sayyoohlari hamda ularning O'rta Osiyoga oid asarlarini o'zaro moslang.
14. Davlatlarni Geografiya jamiyatlari tashkil etilgan yillar bo'yicha ketma-ketlikda joylashtiring (ilk ochilgani boshida).
15. Qaysi qomusiy olimning geografik merosi arabshunos K.Nallino, chex olimi G.Mjik va vengriyalik tadqiqotchi K.Segledi tomonidan chuqur o'rganilgan?
16. Quyoshga oid to'g'ri fikrni toping.
17. Quyidagi qaysi toponimlarning nomidan ma'lum zoonim nomlari, xususan, it zotlari detoponimizatsiya qilingan?
18. O'zbekiston hududida qanchadan ortiq zambrug' turlari mavjud?
19. Exoloddan dengiz tubiga yuborilgan tovush 4 soniyada qaytgan bo'lsa, dengiz chuqurligini toping?
20. Dengiz organizmlarini yashash muhitiga ko'ra nechta ekologik guruhga bo'lish mumkin?
21. Tabiatni muhofaza qilish tushunchasi nechanchi yildagi 10-xalqaro syezddan keyin keng yoyildi?
22. Dunyo okeani Buyuk geografik kashfiyotlar davrining bиринчи, ya'ni XV asrning ikkinchi yarmi - XVII asrning bиринчи yarmida o'rgangan sayyoh olimlarni toping.
23. Qaysi materikda katta artesian havzalar yo'q?
24. Qaysi davrda "Yopiq urug'li o'simliklar paydo bo'lgan, sudralib yuruvchilarning ko'pi qirilib ketgan. Qushlar taraqqiy etgan, sutevizuvchilar paydo bo'lgan"?
25. Yevropa nomli orol qaysi bo'g'ozda joylashgan?
26. Afrikadagi qaysi daryoning havzasasi 1330 ming km kv, o'rtacha yillik suv sarfi 19 000 m kub/sek. bo'lib, o'zi quyiladigan okeanga quyiladigan daryolar ichida eng yirigi hisoblanadi?
27. Quyidagi ko'llardan qaysilari lavali – to'g'onli tipga mansub?
 1. Eyr, 2. Titikka, 3. Sevan, 4. Sarez, 5. Tana, 6. Baykal.
28. Quyidagi daryolardan qaysilari Orol havzasiga tegishli emas?
29. Biosfera haqidagi ta'limotni kim amaliyotga tadbiq qilgan?
30. O'rta Osiyoning asosiy baland tog'lari va ulardagi hozirgi zamon muzliklari nomini moslang.
31. Quyidagilar ichidan qo'lтиq (a) va bo'g'iz (b) obyektlarini toping.
32. Qaysi davlatlarning mintaqasi vaqtiga xalqaro miqyosda qabul qilinmagan?
33. Qaysi tabiat zonasida daraxtlar doimo ko'm- ko'k, biri gullayotgan bo'lsa, boshqasida mevasi pishadi?
34. Agar +10° C li 1 m³ havoning nisbiy namligi 50 % ni tashkil etsa, mutloq namlik qanchaga teng bo'ladi?
35. Qishda O'rta Osiyoga qaysi qushlar uchib keladi?
36. Agar sana o'zgarish chizig'i ikki orol o'rtasidan o'tgan bo'lib, g'arbdagisida sana 1-yanvar bo'lsa, sharqdagisida sana nechchi bo'ladi?
37. Qaysi shimolga oqadigan daryolar Karpat tog'laridan boshlanadi?
 - 1) Prut; 2) Seret; 3) Oder;
 - 4) Visla; 5) Olt; 6) Tisa.
38. Yevropaning tabiiy geografik o'lklaridan biri – Fennoskandiya qayerlar kiradi?

39. Terrigen yotqiziqlar deb nimaga aytildi?
 Quyidagi ta’rif qaysi daryoga tegishli: “Daryoda 2000 ga yaqin baliq turi bor, lamantina, chuchuk suv delfinlar va suv cho’chqasi yashaydi”?
40. Quruq subtropik iqlim O’rta Osiyoning qaysi qismlarida tarkib topgan?
42. Metonimiya usuli orqali hosil qilingan toponimlarni aniqlang.
43. Agar topografik kartaning masshtabi 1:10 000 bo’lsa, uning nomenklaturasiga mos namuna berilgan javobni toping.
44. Muayyan chegaradagi, asosan, ma’muriy chegara doirasidagi voqeа-hodisalarni nisbiy miqdorda ko’rsatuvchi kartografik tasvirlash usulini toping.
45. Rumb burchagi deb nimaga aytildi?
46. Xalqaro nomenklaturaning nechanchi zonalari orasidan Bosh meridian o’tgan? Nemis olimi Gauss taklif etgan teng burchkli ko’ndalang silindrik proyeksiyada o’q meridiandan g’arbda joylashgan nuqtalarning ishorasi musbat bo’lishi uchun har bir zonaning o’q meridiani....
48. Qozog’iston past tog’larining o’lchamlari to’g’ri ko’rsatilgan javoblarni aniqlang.
49. Quyidagi atmosfera harakatlarining assosiy markazlaridan barik maksimumlarni toping. Qaysi hududlar orasidagi bo’g’oz nomiga sayyoх olim va kashfiyotchilar ismi qo’ymagan?
50. Yerning orbita bo’ylab harakatiga bog’liq holda, Yer sutkasi qancha vaqtida 1 sekundga uzayadi?
52. O’rta Osiyoda kembriy davrining o’rtalaridan boshlab to devon davrining so’nggi davri orasida qaysi tog’ hosil bo’lish burmalanishi bo’lgan?
53. O’rta Osiyodagi daryo oqiziqlarining miqdori eng yuqori, eng loyqa (22 l/m kub) daryo qaysi?
54. Jung’oriya Olatovi tog’ligidagi hozirgi zamon muzliklariga oid ko’rsatkichlarni toping. Markaziy Osiyodagi chuchuk suvli ko’llarni toping.
55. 1) Kuku-Nur; 2) Ubsu-Nur; 3) Orin-Nur;
 4) Lobnor; 5) Bagrashko’l; 6) Xubsigul.
56. Hind okeanining qaysi mintaqasida chuchuk suvli tabiat kompleksi vujudga kelgan?
57. Tabiiy geografiya fanlar tizimi doirasida alohida tabiat komponentlarini o’rganadigan quyidagi fanlardan qaysilarining o’rganish obyekti noto’g’ri keltirilgan?
58. M.I.Lvovich klassifikatsiyasiga ko’ra, Neva, Svir, Avliyo Lavrentiy, Makkenzi va Angara kabi daryolar qanday daryo hisoblanadi?
59. Shimoliy Muz okeanining qaysi qismida chaqiqsimon zarrachalar, biogen yotqiziqlar uchraydi?
60. Sutli daraxt, qizil rangli mango, Braziliya yong’og’i Amazonianing qanday hududlarida o’sadi?
61. Himolay tog’ tizmasida joylashgan 8000 metrdan baland cho’qqilarni aniqlang.
62. Eng keksa yoshdagи Yevrosiyodagi tog’larni toping.
63. Shimoliy muz okeanining qaysi dengizida yil davomida kemalar qataydi?
64. Shimoliy muz okeanining qaysi davlatlar uchun muhim ahamiyatga ega? Qaysi mintaqani shimoldan janubga kesib o’tilsa, tayga → aralash o’rmonlar → keng
65. bargli o’rmonlar → o’rmon-dasht → dasht → chalacho’l → cho’l tabiat zonalari ketma-ketlikda joylashgan?
66. O’rta Osiyo yaylov mintaqasining birinchi qismida o’sadigan – yorongul, oq anemon, pushti qo’qongul, qo’ziquvray, chayir o’simliklari qanday xususiyatga ega? UNESCO tashabbusi bilan nechanchi yilda Ilmiy Gidrologianing 300 yilligi nishonlandi?
68. Daryo tarmoqlarining zichlik ko’rsatkichi quyidagilardan qaysi biri orqali aniqlanadi?
69. A.M.Nikitin ma’lumotlariga ko’ra, Panj daryosi havzasida nechta ko’l mavjud?
70. Agar ma’lum bir daryoning uzunligi 362 km ni tashkil etgan holda, daryo 4600 metr balandlikdan boshlanib, 548 metr balandlikda ko’lga quylsa, daryo nishabligi qanchani

tashkil etadi?

71. Suv omborlariga yirik daryolar keltirib quyadigan loyqa oqiziqlar miqdori qanday aniqlanadi?
72. Qor-muz suvlaridan to'yinadigan daryolarning suvi qaysi oylarda eng ko'p bo'ladi?
73. M.I.Lvovich daryolarni to'yinishiga bog'liq holda nechta turga bo'lgan?
74. Plyos ko'llar qanday vujudga keladi?
75. $f_t = f_0 \cdot e^{-c \cdot t}$ formulasi nimani ifodalaydi?
76. Chu, Talas va Issiqko'l havzasida tog'lardagi ko'llarning suv zaxirasi qanchani tashkil etadi?
77. Daryo oqimining assimetriya koeffitsiyenti qaysi ifoda bilan belgilanadi?
78. $\theta = \frac{\sum \theta_i}{n}$ nimani aniqlash formulasi hisoblanadi?
79. M.Koshg'ariy "Devonu lug'otit-turk" asarida qaysi suv havzasini Abisgun deb yozib qoldirgan?
80. Agar Talas daryosining sentabr oyidagi suv sarfi $1,71 \text{ m}^3/\text{sek}$. Va havzasi 949 km^2 bo'lsa, oylik oqim moduli qanchani tashkil qiladi?
81. Daryoning boshlanish joyi nima deb ataladi?
82. "Firn" so'zi qaysi tildan olingan bo'lib, "o'tgan yilgi" degan ma'noni bildiradi?
83. Markaziy Osiyodagi qaysi suv omborning sig'imi $19\,500 \text{ mln m}^3$ va maydoni $284,0 \text{ km}^2$ ni tashkil etadi?
84. 1911-yildan boshlab.... Nuqtalar o'rniغا mos javobni qo'ying.
85. Qaysi dengiz tubi zaharli vodorod gazi bilan ifloslangani bois, ayniqsa, bentos organizmlar umuman yo'q?
86. UNESCO tashabbusi bilan nechanchi yilda Ilmiy Gidrologiyaning 300 yilligi nishonlandi?
87. Daryo tarmoqlarining zichlik ko'rsatkichi quyidagilardan qaysi biri orqali aniqlanadi?
88. A.M.Nikitin ma'lumotlariga ko'ra, Panj daryosi havzasida nechta ko'l mavjud?
89. Yevrosiyoning eng yirik sersuv daryolari qanday iqlimli o'lkalarda joylashgan
90. O'rta Osiyo tabiiy geografik o'lkasining chegaralari uzunligini aniqlang.
91. Janubiy Amerikaning mahalliy aholisi qaysi hududni "yashil tandir" deb ataydi? "Kunchiqar" mamlakatning, asosan, Xonsyu orolida yashovchi, bo'yining pastligi,
92. pigmentatsiyasining oqish ekanligi hamda tanasi va yuzining juda sertukligi bilan ajralib turuvchi asl tub joy aholisi qaysi?

Geofizika va geokimyo asoslari fani –

- 1 *7 ball (100 yilda necha marta bo'ladi)*. Kuchli qo'rquv paydo bo'ladi. Tebranishlar oyoqda turishga xalaqit beradi.
- 2 *6 ball (100 yilda necha marta bo'ladi)*. Kishilarda qo'rquv paydo bo'ladi, tebranishlar yurishga xalaqit beradi.
- 3 *5 balli zilzila (100 yilda necha marta bo'ladi)*. Deyarli hamma uxlayotgan kishilar uyg'onadi, idishlardagi suyuqliklar to'lqinlanadi, ba'zi yengil jismlar ag'darilishi, idishlar sinishi mumkin. Binolarga shikast yetmaydi.
- 4 Zilzila turi nechchiga bolinadi?
- 5 Seysmik o'choqlar chuqurligi bo'yicha zilzilalar necha guruhg'a bo'linadi?
- 6 1909 yilda yugoslav olimi Moxorovichich seysmik to'lqinlarning tezligi tahminan necha km chuqurlikda keskin oshishini aniqladi.
- 7 Nechanchi yilda seysmologlar birinchi marta Yerning yadrosini aniqlashgan?
- 8 Elektromagnit maydonlar ko'zg'atish usullari nechta?
- 9 Prilivlarning tarqalish tezligi katta bo`lib 1666 km/s tashkil qiladi. Deformatsiyalar har 6 soatda Yerni necha km chuqurlikkacha "massaj" qilib turadi.
- 10 Yer qobig'i Oyning prilivlari natijasidaga, Quyoshning tasirida yana ga

- jamiga ko`tariladi.
- 11 Izostaziya -?
- 12 O`lchangan og`irlik kuchi va shu nuqta uchun og`irlik kuchi normal qiymatining farqi og`irlik kuchining anomaliyasi (.....) deyiladi.
- 13 Og`irlik kuchi?
- 14 Qadimiylar geomagnit maydoni bo'yicha o'zgarish miqdorlari qaysi usul yordamida aniqlanadi.
- 15 Yillik, oylik, sutkalik va magnit bo'ronlar variatsiyalari qaysi sferada yuz berayotgan tashqi jarayonlar tufayli sodir bo'ladi.
- 16 Erning magnit maydoni nafaqat makonda, balki ma'lum bir vaqt davomida turli yo'nalishlar bo'yicha ham o'zgarib turadi va shu o'zgarishlarni variatsiyalar deb ataladi. Variatsiyalar o'zgarish vaqt birliklariga qarabturga bo'linadi
- 17 Magnit maydoni Yerdan 7000 km balandlikda Yer yuzasidagi qiymatidan qanchaga kamayadi.
- 18 Er magnit maydoni kuchlanganligining o'rta qiymati?
- 19 Janubiy geomagnit qutbi esa Antarktidadajoylashgan.
- 20 SHimoliy geomagnit qutbi Grenlandiyaning shimolida joylashgan.
- 21 Yerning magnitlangan maydoni, ya'ni o'zgarmas maydonni vujudga keltiradi. Bu maydon juda katta hajmli fazoni egallab, Yer yuzasidan necha ming km masofaga tarqaladi.
- 22 Geofizikaning fundamental o'rganish muammolari nechta?
- 23 Geokimyoning o'rganish masalalari nechta?
- 24 Geokimyo....?
- 25 Geofizika....?
- 26 Batigrafik egri chizik nima?
- 27 Depressiya nima?
- 28 Gipsografik egri chizik nima?
- 29 Izotyermik gorizont nima?
- 30 Geotyermik bosqich nima?
- 31 Izostaziya nima?
- 32 Gravimetriya nima?
- 33 Okean osti yer po'sti necha qatlam?
- 34 Kontinental yer po'sti necha qatlam?
- 35 Yer po'stining qalinligi qancha?
- 36 Chuqurlikka tushgan sari zichlik qanday bo'ladi?
- 37 Yer yuzasida suv necha xolatda buladi?
- 38 Yerning ichki qismi necha katlam?
- 39 Yerning zichligi qaysi formula asosida topiladi?
- 40 Yerdan Quyoshgacha eng uzoq bo'lgan masofa qancha?
- 41 Yer bilan Quyosh o'rtasidagi o'rtacha masofa qancha?
- 42 Quyosh galaktika markazi atrofida qancha vaqtida aylanib chiqadi?
- 43 Ekvatorning uzunligi qancha?
- 44 Yerning oqi nechta?
- 45 Nima uchun Yerning shakli sfyeroid yoki ellipsoid?
- 46 Yer xarakatlanmasi nima bo'ladi?
- 47 Yerning shakli qanday?
- 48 Quyosh sistemasining paydo bulishida qanday gipotezalar bor?
- 49 Antekliza nima?
- 50 Ionosfyera suzini birinchi marta kim qo'llagan?
- 51 Sayyoralar necha xil bo'ladi?
- 52 Suv qayerda xosil buladi?
- 53 Nechta kometa bor?

- 54 Yer ekstsentrисити qanchaga teng?
 55 Ekstsentrиситет uzi nima?
 56 Quyosh sistemasi nima?
 57 Quyosh qanday jism?
 58 Nima uchun somon yo'li deyiladi?
 59 Metagalaktika nima?
 60 Yulduzlar necha xil buladi?
 61 Galaktika nima?
 62 Agar suv xosil bo'lmasa necha yilda to'g'aydi?
 63 Suv necha xolatda bo'ladi?
 64 Nechta galaktika mavjud?
 65 Biogen kuchlar nima?
 66 Geografik qobiqning chegarasi
 67 Nihonium Nh-284 elementining barqarorlik muddati?
 68 PREM modelida yer sferalari quyidagi geosferalarga ajratilgan?
 69 PREM modelida quyidagi Litosferali mantiya (LM) necha km?
 70 PREM modelida Fazaviy-o'tishlar zonasi (TZ) necha km chuqurliklardan otadi?
 71 PREM modelida Quyi mantiya D' km gacha, uning asosida D'' qat km qalinlikda.
 72 PREM modelida Tashqi yadro OC necha km?
 73 Oraliqdagi – yuqori mantiyada, chuqurligi 70 – 300 km gacha, ular barcha zilzilalarning necha foizini tashkil qiladi;
 74 CHuqur fokusli – chuqurligi 300 – 700 km gacha, bu zilzilalar barcha zilzilalarning necha foizini tashkil etadi.
 75 Er qobig'ining yanada chuqurroq qismida (15 – 20 km atrofida) ko'p hollarda bo'ylama to'lqinlarning tezliklari keskin oshadi.
 76- bu tog 'jinslari, cho'kindi yoki arxeologik materiallarda Yerning magnit maydonini qayd etishni o'rganish .
 77 Amerikalik geofizik V. Vakbening hisoblashi bo'yicha, radiogen issiqlik Yer umumiy issiqlik oqimining necha qismini ta'minlaydi?
 78 Yerga Quyosh ta'sir kuchining omili , Oy ta'sir kuchi omilining necha foizini tashkil etadi?
 79- issiqlik nuqtalari orqali oqim ko'tarilganda, bu issiqlik biror modda orqali olib kelinadi.
 80 Konvektsiya – lotinchcha "convectio" so'zi bo'libma'nosiga ega.
 81 Texnikum Tc-91 elementining barqarorlik muddati?
 82 Prometium Pm- 145 elementining barqarorlik muddati?
 83 PoloniyPo-209 elementining barqarorlik muddati?
 84 Astatin At-210 elementining barqarorlik muddati?
 85 Radon Rn-222 elementining barqarorlik muddati?
 86 Frantsiya Fr-223 elementining barqarorlik muddati?
 87 Radyo Ra-226 elementining barqarorlik muddati?
 88 Aktiniy Ac-227 elementining barqarorlik muddati?
 89 Flerovium Fl-289 elementining barqarorlik muddati?
 90 Protaktinium Pa-231 elementining barqarorlik muddati?
 91 Uran U-236 elementining barqarorlik muddati?
 92 Neptuniy Np-237 elementining barqarorlik muddati?
 93 Plutoniy Pu-244 elementining barqarorlik muddati?
 94 Americium Am-243 elementining barqarorlik muddati?
 95 Kuriy Cm-247 elementining barqarorlik muddati?
 96 Berkeliy Bk-247 elementining barqarorlik muddati?

- 97 Kaliforniya Cf-251 elementining barqarorlik muddati?
- 98 Seaborgium Sg-271 elementining barqarorlik muddati?
- 99 Bogrium Bh-267 elementining barqarorlik muddati
- 100 Xassiy Hs-269 elementining barqarorlik muddati?

**Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya fani – **

- 1 Quyidagi keltirilganlar orasidan V.P.Maksakovskiya tegishli fikrni toping.
“Agar Kiyevni olsam, Rossiyanı oyog’idan ushlayman; Peterburgni zabit etsam, uni bo’g’izlayman; Moskvani egallasam, Rossiyaning yuragini majaqlayman” degan qarashlar kimga tegishli?
- 3 “Aholishunoslik qonuni haqida tajriba” asari muallifi kim?
Germaniya Federativ Respublikasining aholisi 2018-yil 82,8 mln kishini tashkil etdi.
- 4 Agar mamlakatdagi toshko’mir zaxirasi 300 mlrd tonnani tashkil etsa, aholi jon boshiga to’g’ri keluvchi toshko’mir miqdorini aniqlang.
- 5 “Iqtisodiy geografik o‘rin” tushunchasi dastlab kim tomonidan nazariy jihatdan asoslab berilgan?
- 6 Rossiyaning bir qator shaharlarida GES va qaysi tarmoq zavodlari “qo’sh kulcha”dek aynan bir joyda uchraydi?
- 7 “Jinoyatchilik haqidagi ta’limot” deb ataluvchi fan tarmog’ini aniqlang.
- 8 Quyidagilar ichidan iqtisodiy geografiyaning to’rt asosiy ustunlarini toping.
Fransuz geografi E.Reklyu 2000 metrgacha bo’lgan yerlarni foydali yoki samarali yer, deb nomlaydi. Professor A.S.Soliyev O’zbekiston sharoitida ushbu ko’rsatkichni qancha tashkil qiladi?
- 10 «Fordizm» nima ?
- 11 «Xarita geografiyaning ikkinchi tilidir» ta’rifi kimga tegishli ?
Kimning ta’biri bilan aytganda, u yoki bu hududning xo’jaligi murakkab jumboq bo’lib, uni yechishni ayni aholi bo’g’indan boshlash lozim?
- 13 Iqtisodiy geografiyaning o’ziga xos kalit tushunchasi qaysi?
Aholi geografiyasining rivojlanishi iqtisodiy geografiya bilan chambarchas bog’liq bo’lib, qachonga to’g’ri keladi?
- 15 1902- yilda oliv o‘quv yurtlarida “kameral statistika” emas, ilk marotaba iqtisodiy geografiya nomi bilan ma’ruza o‘qigan olim kim?
- 16 1904-yilda chop etilgan va “Xartlend” nazariyasi aks etgan “Dunyoning geografik o`qi” asari qaysi olimga tegishli?
- 17 A. Y. Skopinning fikriga ko’ra, iqtisodiy geografiyaning obyekti nima?
- 18 A.Soliyev ta’biricha, fikr yuritilayotgan mavzu daraxtga qiyoslansa, asosiy ma’lumotlar daraxt tanasiga qiyoslanadi. Qo’shimcha ma’lumotlar-chi?
- 19 Agarda aholi ko’p fanlar uchun tadqiqot obyekti bo’lsa, unda demografiya fanining predmeti nima?
- 20 Aholi sonining mutloq o‘sishini topish formulasi qaysi?
- 21 Aholi zichligini kartada qaysi usul bilan tasvirlagan maqul?
- 22 Alyuminiy zavodini qayerga yaqin qurgan ma’qul?
- 23 Asosiy o’rinni sifat ko’rsatkichlari egallaydigan «fantalab» tarmoqlarni belgilang.
- 24 Baliq konserva sanoatini joylashtirishda qaysi omilning ta’siri kuchli?
- 25 Davlat hududi shaklini miqdoriy baholash indeksi formulasini toping?
- 26 Davlat tomonidan bajariladigan ijtimoiy siyosatni amalga oshirishning shakllari qaysi?
- 27 Eliza Reklyu “Inson va Yer” asariga qaysi gapni epigraf qilib olgan?
- 28 Yer yuzidagi “baxsli hudud”lar turkumiga kiruvchilardan birini aniqlang.
- 29 Muayyan kasallikning bevosita tarqalishi yoki shu kasallik mavjud bo’lgan hudud va nozogeografik rayonning asosi nima deyiladi?
- 30 Fransuz geografi Eliza Reklyu yozgan uchta geografik asar qaysilar?

- 31 Geografik determinizm tarafdorlari qanday fikrni yoqlaydilar?
- 32 Geografik mehnat taqsimotining eng yuqori shakli bu...
- 33 Jahondagi eng yirik islom mamlakati qaysi subregionda joylashgan?
- 34 Geografik possibilizm tarafdorlari qaysi fikrni yoqlamaydi?
- 35 Geografiyaning qaysi tamoyili ham ijobiy, ham nisbatan salbiy natija berishi mumkin?
- 36 Geologik qidiruv ishlari natijasida aniqlangan mineral xom ashyo miqdorigadeb ataladi
- 37 Hududiy mehnat taqsimoti va uning natijasida rayonlar to'rining shakllanib borishini nima deb yuritish mumkin?
- 38 Hududiy ishlab chiqarish majmualari nazariyasi qachon va kim tomonidan yaratilgan?
- 39 Hududiy mehnat taqsmoti ta'limoti dastlab kimlar tomonidan yaratilgan
- 40 Hududiy tashkil etish nimani anglatadi?
- 41 Hududning urbanizatsiya darajasi qanday aniqlanadi?
- 42 I.Tyunen ishlab chiqqan "Tyunen xalqasi"ning beshinchisi nima?
- 43 Ijtimoiy infrastruktura nima
- 44 Ijtimoiy siyosatning mohiyati nima?
- 45 Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya qanday fanlar guruhiga mansub?
- 46 Mutloq kambag'allik ko'rsatkichi kunlik to'lov qobiliyati qanchaga teng bo'lganda vujudga keladi?
- 47 Ilk shaharlar qayerda paydo bo'lgan?
- 48 Ilmiy tadqiqotlarni tashkil etishning uchinchi, ya'ni ma'lumotlarni qayta ishslash bosqichi nimalarni o'z ichiga oladi?
- 49 Iqtisodiy geografiyada rayonlar yo'nalishiga asos solgan olim nomini ko'rsating.
- 50 Iqtisodiy rayonni tadqiq etishda qaysi jihatlariga asosiy e'tibor berish kerak ?
- 51 Iqtisodiy statistika usulida qanday amallar bajariladi?
- 52 Iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tez rivojlanib borayotgan bo'g'inini aniqlang
- 53 Iqtisodiy va sotsial geografiyaning tadqiqot obyekti nima ?
- 54 Ishlab chiqarishning tayyor mahsulot tayyorlashda bir qancha korxona qatnashadigan tashkiliy shakli nima deb ataladi?
- 55 Ishlab chiqarishning hamma tarmoqlarida fan va texnikaning yutuqlaridan foydalanib, zamonaviy korxonalar qurib, rivojlangan sanoatni tashkil qilish nima deyiladi?
- 56 Islom dini e'tiqod qiluvchilar soni va tarqalishiga ko'ra qanday dinlar qatoriga kiradi?
- 57 Kameral statistikaning asoschisi kim?
- 58 Kanadaning "bug'doy poytaxti" qaysi shahar hisoblanadi?
- 59 Kartoshka, asosan, qaysi mintaqalarda yetishtiriladi?
- 60 Kelajakka prognoz berishda qaysi usuldan ko'p foydalilanadi?
- 61 Kim tomonidan 1798- yilda aholi ko'payib ketishining xavfi to'g'risida kitob nashr etilgan?
- 62 Kimyo sanoati qaysi sanoat tarmog'iga kiradi?
- 63 Kimyo sanoatining asosiy tarmoqlari qaysilar?
- 64 Xristianlik dinining katolik oqimida pul evaziga yoki cherkov oldidagi xizmatlari uchun gunohlarini kechirish nima deyiladi?
- 65 Ma'lumotlarni to'plashga bo'lgan asosiy talab nimalar?
- 66 Madaniyat geografiyasi- bu.... yo'nalish hisoblanadi.
- 67 Nuqtalar o'mini to'ldiring.
- 68 Xristian- monofiziklar qaysi mamlakatlarda mavjud?
- 69 Malaktimizdag'i qaysi viloyatlar «demografik sig'im»i yuqori hisoblanadi?
- 70 Yevropa Ittifoqini rasman 2017-yil qaysi davlat tark etdi?
- 70 Mamlakatning boshqa qismlarida ishlatilmaydigan imtiyoz va rag'batlanishning o'ziga xos tizimi qo'llaniladigan milliq iqtisodiy hududning bir qismi nima deyiladi?

- 71 Markaziy Osiyodagi millioner shaharlarni belgilang.
 72 Mashinasozlik sanoatining qaysi tarmoqlarini joylashtirishda metallurgiya bazasi hisobga olinadi?
 73 Maxsus reja asosida sho'rolar davrida qurilgan Farg'ona vodiysidagi shaharni aniqlang.
 74 Maydalangan va kimyoviy yo'l bilan ishlangan yog'och massasi nima deyiladi?
 75 Maydon birligida agrotexnika vositalaridan ko'roq foydalanish yoki chorva mollarining ko'proqmahsuldor zotlarni yaratish hisobiga qishloq xo'jalik mahsulotlarini yetishtirishxo'jalik deb ataladi.
 76 Maydoniga ko'ra eng kichik va eng katta viloyatlar qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
 77 Yevropadagi qaysi mamlakatning ko'pchilik aholisi islom diniga e'tiqod qiladi?
 78 Megapolis nima?
 79 Megapolis termini qaysi olim tomonidan fanga kiritilgan.
 80 Mehnat resurslari necha xil nazar bilan qarash mumkin ?
 81 Yo'lovchi oqimi, deb nima tushuniladi ?
 82 Mujassamlashuv, asosan, necha xil ko'rinishda namoyon bo'ladi?
 83 Muruntov, Marjonbuloq , Chodak qanday kon?
 84 Mustaqillik davrida qurilgan Andijon-O'sh-Ergashtom-Qashqar yo'li qaysi davlatga chiqish imkonini beradi?
 85 Mustiqillik yillarda O'zbekistonda 6 ta iqtisodiy rayonni ajratish kim tomonidan taklif etilgan?
 86 Musulmonlar eng ko'p yashaydigan mamlakatni aniqlang
 87 Muzeylar, ko`rgazmalar, tomoshalar xizmatning qaysi bo`g`iniga mansub
 88 N.N.Baranskiy fikricha, qaysi daryo Rossiyani Osiyo mamlakatiga aylantirgan edi?
 89 Rimland so'zining ma'nosi nima?
 90 Neft qaysi davrdan boshlab jahon energetika sanoatida yetakchi o'rinni egallab kelmoqda?
 91 Neftni burg'ulab qazib olish ilk bor 1859- yil AQShning qaysi hududida boshlandi?
 92 Neftni eksport qiluvchi davlatlar
 93 Nurobod shaharchasida qaysi GRES qurilgan?
 94 Jinoyat sodir etishga ta'sir etuvchi jihatlardan qaysi biri xato hisoblanadi?
 95 O'limning umumiyo koeffitsiyenti nimani ifodalaydi?
 96 O'rtacha aholi sonini topish formulasi qaysi?
 97 Ruhlar mavjudligiga ishonch, tabiat kuchlarini ilohiyashtirish, hayvonot, o'simlik va jonsiz jismlarda ruh, ong va tabiiy qudrat borligi haqidagi ta'limotni ilgari suruvchi ilk diniy shakllardan biri.
 98 O'zbekistonda aholi eng zinch joylashgan viloyatni ko'rsating.
 99 O'zbekistonda davlatning ijtimoiy ta'minot siyosatini yuritishga quyidagilardan qaysi biri mas'ul?
 100 O'zbekistonda ijtimoiy geografik tadqiqotlarga katta xissa qo'shgan olimni aniqlang.

Jahon geografiyasi fani –

- 1 Osiyo-Tinch okeani iqtisodiy xamkorlik tashkiloti qaysi shaharda qachon imzolangan ?
- 2 Dunyoning qaysi mamlakatlarda poytaxt muammosi bor?
- 3 Birinchi marta fanda xududni matematik modellashtirish usulini qo'llab, qishloq xo'jaligini joylashtirish nazariyasini ishlab chiqqan olim kim ?
- 4 Geografiya va siyosatshunoslik qirrasida vujudga kelgan fanni aniqlang.
- 5 Veberga binoan qaysi harajatlar shtandortning asosiy regional omilini belgilab beradi?
- 6 Qaysi olim 1933 yilda "Janubiy Germaniya markaziy o'rnlari" nomli asarini yozgan?

- 7 Rossianing eng janubidagi millioner shaharni aniqlang.
- 8 Kartoshka va kanop yetishtirishda ustun davlat qaysi ?
- 9 Evropa Itifoqiga 1957 yilda dastlab qaysi davlatlar a'zo bo'lgan ?
- 10 Sobiq Ittifoq iqtisodiy geografiyasining asoschilaridan birini toping?
- 11 Geografik determinizmga asos solgan olimni aniqlang.
- 12 Quyidagi davlatlardan qaysi biri eng ko'p aholi soniga ega?
- 13 Shaharlar qanday mehnat taqsimoti natijasida vujudga kelgan?
- 14 "Markaziy o'rinn" tushunchasi nimani anglatadi ?
- 15 Hududiy mehnat taqsmoti ta`limoti dastlab kimlar tomonidan yaratilgan.
- 16 "Geosiyosat" tushunchasini birinchi bo`lib kim ishlatgan.
- 17 Ilk shaharlar qachon paydo bo'lgan?
- 18 Quyidagi davlatlarning qaysinisida urbanizatsiya darajasi eng yuqori?
- 19 Aholiga xizmat ko`rsatish sohalariga nimalar kiradi
- 20 Qadimgi Yunonistonda shaharlar nima deb atalgan?
- 21 Yaponiyadagi asosiydin qaysi?
- 22 Yaponiyaning eng baland nuqtasi, ularning iftihorli bo`lgan vulqon qaysi?
- 23 Barcha geografik tadqiqotlar karta bilan boshlanib karta bilan yakunlanadi" iborasi qaysi olimga tegishli.
- 24 Iqtisodiy geografik tadqiqotlarning ilmiy – amaliy ahamiyati uchun birlamchi nima zarur?
- 25 Geografiya fanining nufuzini ko`tarishda birlamchi e`tibor nimaga qaratilishi lozim?
- 26 Geografiya fanining strategik rivojlanishida eng muhim maqsadlardan biri qaysi?
- 27 Geografik tadqiqotlarda qaysi yondashuv o`ta muhim?
- 28 Persepolis shaxri qaerda vujudga kelgan?
- 29 Qadimda Xitoyda paydo bo'lgan shaxarlarni ayting
- 30 Umumgeografiyaning birlamchi, bosh tushunchasi aniqlang.
- 31 Mamlakat mehnat resurslari bu – bu.....
- 32 Kuchli harbiy sanoat majmuasiga ega va qurol-yaroq ishlab chiqarishda yetakchi davlatni aniqlang.
- 33 Barcha geografik tadqiqotlar karta bilan boshlanib karta bilan yakunlanadi" iborasi qaysi olimga tegishli.
- 34 Quyidagi olimlardan qaysi biri HICHMLari kontseptsiyasini yaratishda bevosita ishtirok etmagan, lekin unga yoqori baho berilgan?
- 35 Dengiz sathidan 2000 m. dan baland joylarda dunyo aholisining necha foizi istiqomad qiladi.
- 36 Davlatdagi ota-onasi qaramog'idagi kishilar nima deyiladi?
Hindiston va Pokiston Xitoy, AQSh, davlatlari qishloq xo'jaligining qaysi ekini bo'yicha yetakchi hisoblanadi.
- 37 Xitoy Hindiston, Indoneziya va Tailand qishloq xo'jaligining quyidagi qaysi turi bo'yicha yetakchi ?
- 38 XVIII asrda geografiya fanini matematik, tabiiy va siyosiy geografiya tarmoqlariga ajratgan olimni aniqlang.
- 39 Qadimgi Mesopotamiyada vujudga kelgan shaharlarni ayting.
- 40 Sipfa-Styuart klassifikatsiyasiga ko'ra mamlakat ikkinchi shahri aholisi soni qanchaga teng bo'lishi lozim?

- 42 AQSHning sobiq poytaxtini aniqlang.
- 43 Qadimgi Memfis shahri (E.av. 3 ming y.) qaysi davlat poytaxti edi?
- 44 Ko‘p nikohlilik nima deb ataladi ?
- 45 Lotin Amerikasiga kirmaydigan davlatni aniqlang?
- 46 Yevropada joylashmagan davlatni aniqlang.
- 47 Kaysi davlatlarda ishlab chikariladigan elektr energiyani asosiykismi GESlar hisobiga to`fri keladi?
- 48 Dunyoda plastmassa, kimyoviytola, sintetik kauchuk ishlab chikarish bo`yicha etakchi davlatni belgilang?
- 49 Shaharlarni joylashtirishda markaziy o‘rin g‘oyasini ilgari surgan olim kim?
- 50 Dunay daryosi qaysi shaharlarni bog‘lab turadi?
- 51 Quyidagi qaysi poytaxt shahar, davlat markazida joylashgan?
- 52 Urbanizatsiya darajasining o‘sish sur’atlari eng tez kechayotgan qit’a qaysi?
- 53 Shaharlar qanday mehnat taqsimoti natijasida vujudga kelgan?
- 54 Ilk shaharlar qachon paydo bo‘lgan?
- 55 Qadimgi Yunonistonda shaharlar nima deb atalgan?
- 56 Monarxiya shakliga ega bo‘lgan mamlakatlarni kimlar boshqaradi?
- 57 Ilk shaharlar qaerda paydo bo‘lgan?
- 58 Persepolis shaxri qaerda vujudga kelgan?
- 59 Jahonda nechta unitar davlat mavjud?
- 60 Qadimda Xitoya paydo bo‘lgan shaxarlarni ayting
- 61 «Daymler-Bents» firmasi kaysi mamlakatga tegishli?
- 62 Sanoatning texnologik darajasi yuqori davlatlarni ko‘rsating
- 63 Ko‘mir qazib chiqarish bo‘yicha jaxonda qaysi davlat yetakchi xisoblanadi?
- 64 Quyidagi davlatlarning qaysinisida sanoatning texnologik darajasi yuqori?
- 65 Qadimgi Mesopotamiyada vujudga kelgan shaharlarni ayting.
- 66 Hozir jahonda nechta maqomi noma’lum mamlakat mavjud?
- 67 Sipfa-Stuart klassifikatsiyasiga ko‘ra mamlakat ikkinchi shahri aholisi soni qanchaga teng bo‘lishi lozim?
- 68 AQSHning sobiq poytaxtini aniqlang.
- 69 Eng yuqori darajada urbanizatsiyalashgan davlatlar qaysi bandda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
- 70 Qadimgi Memfis shahri (E.av. 3 ming y.) qaysi davlat poytaxti edi?
- 71 Kelajakka prognoz berishda qaysi usuldan ko‘p foydalaniladi
- 72 Klassifikatsiya usulining asoschisi kim?
- 73 Shaharlarni joylashtirishda markaziy o‘rin g‘oyasini ilgari surgan olim kim?
- 74 Iqtisodiy geografiyaning tarixi - bu iqtisodiy rayonlashtirish tarixidir» iborasi kimga tegishli ?
- 75 Agroiqlimiy resurslar nima ?
- 76 Kooperatsiya ko‘proq qaysi tarmoq uchun xos.
- 77 Dunay daryosi qaysi shaharlarni bog‘lab turadi?
- 78 Qaysi mamlakatda va qachon birinchi aholi ro‘yxati o‘tkazilgan.
- 79 Hududiy mehnat taqsimoti natijasida ... shakllanadi?

- 80 Urbanistik mujassamlashuv nima ?
- 81 Muayyan bir mahsulot yaratish uchun turli korxonalarning hamkorligi ... deyiladi.
- 82 Quyidagi qaysi poytaxt shahar, davlat markazida joylashgan?
- 83 Urbanizatsiya darajasi 20 foizdan kam bo‘lgan davlatlar qaysi bandda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
- 84 QORA DENGIZ iqtisodiy hamKORLIGI tashkiloti qaysi shaharda qachon imzolandi?
- 85 Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish nimani anglatadi?
- 86 Urbanizatsiya darajasi past bo‘lgan mamlakatlarni ko‘rsating.
- 87 Hozirda sanoat korxonalarini joylashtirishda qaysi omilning ta`siri ortib boryapti?
- 88 NATO (SHimoliy Atlantika bloki) qachon qayst mamlakat tashabbusi bilan tashkil qilingan.
- 89 Monarxiyaning mutloq teokratik shakli qanday bo‘ladi?
- 90 Iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning fundamental tushunchasini aniqlang
- 91 Sanoat shtandorti» g`oyasining muallifi kim
- 92 Hozir nechta konstitutsiyaviy monarxiya davlati bor ?
- 93 Davlatlar ichida robot ishlab chiqaruvchi davlatlarni o`rni tartib bilan berilgan qatorni aniqlang?
- 94 Jahan xo`jaligining geografik modeli deganda nimani tushunasiz ?
- 95 Poytaxt uchun maxsus qurilgan shaharni aniqlang ?
- 96 N.N.Baranskiy iqtisodiygeografiyaning asosiytushunchasi deb nimani aytgan ?
- 97 Urbanizatsiya darajasining o‘sish sur’atlari eng tez kechayotgan qit’a qaysi ?
- 98 Urbanizatsiya jarayoni va uning yakuniy ko`rsatkichi nimalarga bog`liq ?
- 99 Agrosanoat kompleksi deb nimaga aytildi?
- 100 Yirik qishloqlar odatda qaysi hududlarda ko`p uchraydi ?
101. Filippin orollari qaysi iqlim mintaqaga kiradi
102. Materik Yer po‘sti qaysi qatlamlardan tuzilgan?
103. Okean Yer po‘sti qaysi qatlamlardan iborat.
104. Yer po‘sti bilan mantiya oralig‘idagi qatlam nima deyiladi?
105. Yer sharining ekvatorial radiusini toping.
106. Geografik qutblardan bir xil masofada yotuvchi aylanma chiziq nima deb ataladi?
107. Kontinental iqlimning asosiy xususiyati?
108. Quyidagi oqibatlardan qaysi biri Yerning sharsimonligi bilan bog’liq?
109. Quyidagi qaysi iqlim mintaqasida yil bo`yi bir xil havo massasi xukumron bo`ladi?
110. Biosfera haqidagi ta’limotni kim amaliyotga tadbiq qilgan?
111. Ekvatorda bir daraja yoyining uzunligi qanchaga teng?
112. Yerning yillik harakati nima?
113. Yerning sutkalik harakati oqibatlari.
114. Atlantika okeani qanday paydo bo‘lgan?
115. Atlantika okeanini koppleks o’rganish qachondan boshlandi?
116. Dengiz sayozligi Atlantika okeanning qaysi qismida katta maydanni egallaydi?
117. Atlantika okeandagi dengiz sayozligi qaysi yarim orol yaqinida katta maydonni egillaydi?

118. O'rta okean tizmasida qanday jinslar tarqalgan.
119. O'rta okean tizmasini tepe qismini nimalar kesib o'tgan?
120. Nima sababdan Atlatika okeani suvining yuza qismi harorati Tinch va Xind okeaniga nisbatan past?
121. Nama sababdan Atlantika okeanida Suptropik va Tropik mintaqalar suvi sho'r?
122. Shimoliy qutibdan o'tgan tizmani toping
123. Qutub tunlari va kunlari qancha davom etadi?
124. Shimoliy muz okeanining qaysi dengizida yil davomida kemalar qataydi.
125. Shimoliy muz okeanining qaysi davlatlar uchun muhim ahamiyatga ega.
126. SHimoliy muz okeanidan qaysi oqim aysberklar bilan oqib chiqib ketadi
127. SHimoliy muz okeanidagi qaysi tabiat mintaqasi siljib yuruvchi muzlar bilan band
128. Yevrosiyoning qayerida turli xil qimmataho zangori sapfir (ko'k yoqt), qizil yoqt konlari bor
129. Yevrosiyo neft va gaz konlarining dengiz akvatoriyasida qazib olinadi.
130. Katta Zond orollarida qanday foydali qazilma qazib olinadi
131. Kalimantan orollarida qaysi foydali qazilma qazib olinadi
132. Yevrosiyoning eng keksa qadimgi tog'ini toping
133. Yevrosiyoning qayeridagi tekisliklarning zamini eng keksa platformalar hisoblanadi
134. Yevrosiyoning qayeridagi tekisliklarning yosh bo'lib, ular cho'kindi jinslar bilan qoplangan
135. O'rta Rossiya qirlar qayerda joylashgan
136. Yevrosiyo tog' va tekisliklarning rivojlanishi hamda shakllanishida qaysi davrdagi muz bosish bosqichlaridagi muzlarning faoliyati ham katta rol o'ynagan
137. Muz bosish davrida shimoldan muzliklar Yevrosiyoning qaysi shahrigacha yetib kelgan
138. Yevrosiyoning shimolida va baland tog'larda nima hosil qilgan relyef shakllari ko'p uchraydi.
139. Yevrosiyo materigi iqlimining xususiyatlari avvalo nimaga bog'liq
140. Qishda Yevrosiyo materikning qaysi qismida juda sovuq bo'ladi
141. Qish Yevropaning qaysi qismi iliq bo'ladi
142. Yevroosiyodagi eng past botiqni toping?
143. Yevrosiyo maydonining necha foiz qismini tog'lar egallaydi?
144. Yevrosiyoda kuzatilgan eng sovuq havo haroratni toping?
145. Yevroosiyoda eng issiq havo harorati qayerda kuzatiladi?
146. Yevrosiyoda eng ko'p yog'in tushadigan joy qaysi?
147. Yevrosiyoning qaysi qismlarida musson iqlimi hukmron?
148. Yevrosiyo daryolari nechta havzaga quyladi?
149. Yevrosiyodagi eng uzun va sersuv daryo qaysi?
150. Yevrosiyodagi eng chuqrur tektonik ko'lni toping?
151. Yevrosiyo mo'tadil mintaqasida nechta tabiat zonasini bor?
152. Yevrosiyoning qaysi tabiat zonasida podzol tuproqlar ko'p uchraydi?
153. Yevrosiyoning qaysi tabiat zonasida orangutan maymuni yashaydi?
154. Yevrosiyoda dunyo aholisining necha % qismi yashamoqda?
155. Yevrosiyoda aholisi eng ko'p davlat qaysi?
156. Yevrosiyoda nechta tabiiy-geografik o'lka ajratilgan?
157. Qaysi materik ikkita qit'adan iborat?
158. Yevrosiyo materigining g`arbiy chekka nuqtasini toping?
159. Yevrosiyo butun quruqlikning necha % qismini egallagan?
160. Yevrosiyo materigini nechta okean o'rabi turadi?
161. Osiyo atamasi qanday ma'noni beradi?
162. Shimoliy Amerikaning eng keksa tog'i qanday nom bilan ataladi.

163. Katta Kanyon deb ataluvchi dunyoga mashhur mo'jizakor sharshara qaysi daryo vodiysida joylashgan?
164. Dunyoga mashhur bo'lган ulug'vor va jozibali Niagara sharsharasi qaysi ko'llar oralig'ida joylashgan?
165. Qayer Shimoliy Amerikaning eng janubiy nuqtasi hisoblanadi?
166. Shimoliy Amerikada eng qadimgi geologik tuzilmalar qayerlarda joylashgan?
167. Kaledon burmalanishida Shimoliy Amerikada qaysi tog'lar ko'tarilgan?
168. Janubiy Appalachi tog'lari qaysi bosqichda ko'tarilgan?
169. Qoplama muzliklar Shimoliy Amerikaning qaysi qismida tarqalgan?
170. Janubiy Amerika chekka nuqtalaridan qaysi biri Puaxir yarim orolida joylashgan?
171. Eng balandda joylashgan chuchuk suvli ko'li qaysi?
172. Amazoniyada yassi maydonlar va botiqlashgan yuza vodiylarda ko'p, bu vodiylarda nimalar joylashgan?
173. Amazoniyadagi gileya o'simliklari qanday xususiyatlari bilan harakterlanadi?
174. Janubiy Amerakaning Ekvatorial o'rmonlarida qanday tuproqlar vujudga keladi?
175. Braziliya tog'ining markaziy qismida eng katta hududni egallagan zonani belgilang?
176. Butunlay Braziliya tog'ligida joylashgan daryoni belgilang
177. Braziliya tog'lari qanday tog' xisoblanadi.
178. Balandligi 81 metr keladigan Paulu-Afsonu sharsharasi qaysi daryoda joylashgan?
179. Janubiy Amerika ichki tekisliklarining qaysi birini mahalliy aholi «yashil tandir» deb atashadi?
180. Janubiy Amerikaning eng shimoliy chekka nuqtasini toping
181. Hozirgi vaqtida Punada nimaga xos morfologik jarayonlar ustun turadi?
182. Espinalles nima?
183. Afrika savannasi uchun xos bo'lган o'simlik qaysi?
184. Afrikaning savanna va siyrak o'rmonlariga xos bo'lman hayvonlarni belgilang.
185. Odamzotning ilk vatani hisoblangan Afrikaning eng zinch aholisi qayerda yashaydi?
186. Afrikaning eng chekka janubiy nuqtasini toping
187. Afrikaning qaysi o'lkasida chuqur uzun ko'llar ko'p?
188. Qaysi nuqta Afrikaning g'arbiy chekkasi hisoblanadi?
189. Afrikaning eng baland nuqtasi qayerda joylashgan?
190. Afrikaning eng past nuqtasi qayerda joylashgan?
191. Afrikaning eng sersuv daryosi qaysi?
192. Platformaning qalqoni Afrikaning qaysi qismida joylashgan?
193. Gersin bosqichida Afrikaning qaysi qismi ko'tarilgan?
194. Viktoriya sharsharasi qaysi daryoda
195. Yura davrida Afrikaning qaysi qismlarida lavalar trapp yuzalarini tashkil qilgan?
196. Qaysi davrdan boshlab Gondvana quruqligi parchalana boshlangan?
197. Alp bosqichida Afrikada qaysi tog'lar ko'tarilgan?
198. Avstraliyaning g'arbiy nuqtasini aniqlang.
199. Avstraliyaning eng baland nuqtasi qaysi tog'da joylashgan?
200. Avstraliyaning eng past nuqtasini aniqlang.

O'zbekiston geografiyasi fani –

- 1 Mana shu joy uchun xos bo'lган, boshqa joylardan tarqalmagan o'simlik va hayvonlar qanday nom bilan ataladi?
- 2 Cho'l mintaqasi daryo vodiylarida qanday o'simliklar o'sadi?
- 3 Sho'rxoklarda o'sadigan o'simliklar qanday nomlanadi?
- 4 Cho'l mintaqasi uchun xos bo'lган o'simlikni ayting

- 5 Qaysi mintaqada mevali daraxt va butalar ko‘proq o‘sadi?
 6 «Bekobod» va «Qo‘qon» shamollari qaysi tabiiy geografik rayonlar uchun xos?
 7 «Degish» - qaysi daryo uchun xos?
 8 Andijon shahri okean sathidan necha metr balandlikda joylashgan?
 9 G‘arbiy Tyanshan okrugida joylashgan plato nomi?
 10 Dalvarzin cho‘li qaysi tabiiy geografik rayonda joylashgan?

 11 Zarafshon daryosi qanday muzlikdan boshlanadi?
 12 Zarafshon daryosi Zarafshon muzligidan qanday nom bilan boshlanadi?
 13 Zarafshon daryosi nimadan to‘yinadi?
 14 Zarafshon daryosi qaerga o‘z suvlarini quyadi?
 15 Zarafshon daryosi Samarqand shahri va Xatirchi qishloqi orasida hosil qilgan orol nomini aniqlang
 16 Qaysi daryo quyilish qismida katta delta xosil qilgan?
 17 O‘rtalarda Amudaryo qanday nom bilan atalgan?
 18 Qaysi qatorda Qashqadaryoning irmoqlari ko‘rsatilgan?
 19 Qaysi mintaqasi xayvonlari uzoq davom etadigan qurg‘oqchil, issiqqa chidamli bo‘lib, ba‘zi birlari umrida suv ichmaydi ?
 20 Qaysi tabiiy geografik rayon markazida qoldiq tog‘lar uchraydi?
 21 Qashqadaryo okrugi janubda qaysi tabiiy geografik rayon bilan chegaradosh?
 22 Qizilqum okrugi sharqda qaysi okrug bilan chegaralanadi?
 23 Qizilqum okrugining eng baland nuqtasi qaysi cho‘qqi va uning mutlaq balandligini aniqlang?
 24 Quyi Amudaryo okrugidagi eng kam yillik miqdori qancha va u qaerda kuzatiladi?
 25 Borsakelmas, Assakaovdon botiqlari qaerda joylashgan?
 26 Quyimozor suv ombori qaysi daryo havzasiga qurilgan?
 27 Qurama, Chotqol , Farg‘ona, Oloy va Turkiston toq tizmalari oralig‘ida joylashgan vodiyni aniqlang?
 28 Qo‘qon va Bekobod shamollari qaysi fasllarda eng ko‘p esadi?
 29 Farg‘ona vodiysining qaeriga eng kam yog‘in tushadi?
 30 Mingbuloq cho‘kmasi qaysi viloyat hududida joylashgan?
 31 Muruntov oltin koni qaysi tabiiy geografik ob‘ektida joylashgan?
 32 Norin daryosi qaysi daryolarning qo‘shilishidan hosil bo‘ladi?
 33 Nurota tog‘laridagi marmar konining nomi?
 34 Surxon-Sherobod vodiysida kuruk subtropik iklimning shakllanishidagi asosiy omilni belgilang
 35 Temurlang yoki Ilon o‘tdi darvozasi kaysi tog‘larni bir-biridan ajratib turadi?
 36 Toshkent – Mirzacho‘l va Farg‘ona vodiysini ajratib turuvchi geografik ob‘ektni toping?
 37 O‘zbekiston iklimining shakllanishidagi omillardan eng muximini belgilang?
 38 O‘zbekiston tog‘lari qaysi tog‘ tizmasiga kiradi?
 39 O‘zbekiston hududining 71 foizini nima egallaydi?
 40 Ustyurt platosiga quyidagi atamalarning qaysi biri tegishli?
 41 Ustyurt platosida yillik yog‘inning 23 % i qaysi faslga to‘g‘ri keladi?
 42 Ustyurt platosi boshqa tabiiy geografik ob‘ektlardan nima orqali alohida ajralib turadi?
 43 Ustyurt platosi qanday qirlar joylashgan?
 44 O‘zbekiston daryo va ko‘llari qaysi xavzaga qaraydi?
 45 O‘zbekiston daryolari to‘yinishiga ko‘ra qanday tiplarga ajratiladi?
 46 O‘zbekiston iqlimiga yil bo‘yi qanday xavo massalari ta’sir etib turadi?
 47 O‘zbekiston qaysi mamlakatlar bilan chegaradosh emas?
 48 O‘zbekiston Respublikasi kaysi iklim mintakasida joylashgan?
 49 O‘zbekiston Respublikasining geografik urchidagi nokulaylik tomonini belgilang
 50 O‘zbekiston Respublikasining geografik o‘rniga xos bo‘lgan xususiyatni aniqlang?

- 51 O‘zbekistonda yog‘in-sochin qaysi fasllarda eng ko‘p tushadi?
 52 O‘zbekistonda qaysi tuproq keng tarqalgan?
 53 O‘zbekistonda cho‘l, adir, tog‘ va yaylov tabiat zonalari ajratilishining sabablarini aniqlang
 54 O‘zbekistonda eng past harorat kuzatiladigan joyni aniqlang
 55 O‘zbekistonda eng yuqori harorat qaerda kuzatilgan?
 56 O‘zbekistonda eng yuqori harorat qachon va qaerda kuzatilgan?
 57 O‘zbekistonning eng baland «Xazrati Sulton” cho‘qqisining balandligini va qaysi tizmada joylashganligini aniqlang
 58 O‘zbekistonning qaysi hududida quruq subtropik iqlim shakllangan?
 59 O‘zbekistonning eng sersuv daryosini aniqlang?
 60 O‘zbekistonning eng uzun daryosini va u qaysi daryolar qo‘shilishidan xosil bo‘lishini aniqlang?
 61 O‘rta Osiyo geografiyasining asoschisi deb kimni aytish mumkin?
 62 Farg‘ona vodiysining asosiy daryolarini aniqlang?
 63 Farg‘ona vodiysi uchun xarakterli bo‘lgan shamollar qaysi qatorda berilgan?
 64 Farg‘ona vodiysida Sirdaryo suvi qaysi daryo oqimi xususiyatlariga o‘xshaydi?
 65 Farg‘ona vodiysida joylashgan zakaznikni aniqlang
 66 Farg‘ona vodiysida joylashgan cho‘llar nomini belgilang
 67 Farg‘ona vodiysida o‘sadigan relekt endemik o‘simlikni aniqlang
 68 Farg‘ona vodiysi sharqda qaysi tog‘ tizmasi bilan o‘ralgan?
 69 O‘zbekiston qaysi foydali qazilmaning aniqlangan zahiralari bo‘yicha dunyoda 4-o‘rinda turadi?
 70 O‘zbekistonning eng g‘arbiy nuqtasi qaerda joylashgan?
 71 O‘zbekiston sharqda qaysi mamlakat bilan chegaradosh?
 72 O‘zbekistonning eng uzun chegarasi qaysi mamlakatga to‘g‘ri keladi?
 73 O‘zbekiston qaysi mamlakatlar bilan deyarli bir xil geografik kenglikda joylashgan?
 74 Quyidagi 73°10' sh k O‘zbekistonning qaysi ob’ektiga taalluqli?
 75 O‘zbekistonning eng past nuqtasini aniqlang
 76 Sirdaryo viloyatining markazini aniqlang
 77 O‘zbekistonning eng janubiy shahrini aniqlang
 78 “Erning surati (Surat al-arz)” asarining muallifini aniqlang
 79 Qaysi olim geografik bilimlarning rivojiga ulkan hissa qo‘shgan?
 80 Beruniy qaysi asarlarning muallifi ?
 81 Quyidagi jumlalar qaysi olimga tegishli “Bizning hisoblashimizcha sharqiy yarim sharda ulkan quruqlik mavjud ekan uni muvozatnatda ushlab turadigan g‘arbiy yarim sharda ham ulkan quruqlik mavjud bo‘lsa kerak ”
 82 M.Qoshg‘ariy qaysi asar muallifi?
 83 O‘rta asrlarda yashab, ijod qilgan O‘rta Osiyolik olimlarning geografik merosini o‘rgangan va targ‘ib qilgan mashhur olimni aniqlang
 84 HHasanov o‘rta asrlarda yashab, ijod qilgan O‘rta Osiyolik olimlarning geografik merosini qaysi asarida keng yoritgan?
 85 Farg‘ona vodiysi go‘zal tabiatining kuychisi kim hisoblanadi?
 86 “Boburnoma”da qaysi metoddan keng foydalilanilgan?
 87 Geografiyada taqqoslash metodiga asos solgan olimlardan biri va undan mohirona foydalangan olim
 88 “Boburnoma”ni qaysi asar bilangina taqqoslash mumkin?
 89 Geografik sistematikaga izchillikka katta e’tibor bergen va qat’iy amal qilgan olimni aniqlang
 90 Qaysi dengiz geografiya tarixida eng ko‘p nom bilan atalgan?
 91 Amudaryo qaysi shahar nomidan kelib chiqqan?
 92 O‘zbekiston hududida arxey va proterozoy eralarida qanday hodisalar ro‘y bergen?

- 93 Andijonda 1902-yil qanday dahshatli hodisa bo‘lib o‘tgan?
 94 Andijon viloyati necha balli zilzila zonasida joylashgan?
 95 O‘zbekiston qaysi yoqilg‘i resurslariga boy?
 96 O‘zbekiston qaysi rudali resurslarga boyligi bilan dunyoda yetakchi o‘rin tutadi?
 97 Dunyoga mashhur Olmaliq tog‘-kon metallurgiya kombinati qaysi xom ashyo asosida ishlaydi?
 98 Quyidagi konlar guruhidan qaysi biri ortiqcha?
 99 Farg‘ona vodiysi qaysi foydali qazilma boyliklariga boy?
 100 Nuqtalar o‘rniga zarur so‘zlarni qo‘ying Sho‘rtan, Gazli, Jarqoq bular konlardir
 101 Ugom, Chotqol, Pskom, Qurama tizmalari qaysi tog‘ sistemasi tarkibiga kiradi?
 102 Zarkosa cho‘qqisi qaysi tog‘da joylashgan?
 103 Boshlanishi va nihoyasi tog‘ so‘zlari bilan tugallanadigan tizmani toping
 104 Eshiklari hech qachon ochilmaydigan va yopilmaydigan tabiiy darvozalarni aniqlang
 105 O‘zbekistonning qaysi qismalari tog‘lar bilan o‘ralgan
 106 Farg‘ona vodiysining o‘rta qismidan qaysi daryo kesib o‘tadi?
 107 Zarafshon vodiysining o‘rta qismidan qaysi daryo kesib o‘tadi?
 108 Shimoldan janubga qarab oquvchi daryoni aniqlang
 109 O‘zbekistonning eng janubiy qismida qanday botiq joylashgan?
 110 Aristontog‘ qaerda joylashgan?
 111 Amudaryo etaklarida qanday delta hosil bo‘lgan?
 112 O‘zbekistonning tekislik qismi qanday relief shakllaridan iborat?
 113 Qizilqumning asosiy relief shakllarini aniqlang
 114 Qizilqum uchun qaysi relief shakli xarakterli?
 115 Qish oylarida O‘zbekistonga qaysi antitsiklon kirib keladi?
 116 Qish oylarida O‘zbekiston hududiga shimoldan kirib keladigan havo massasini aniqlang
 117 O‘zbekiston hududiga janubdan kirib keladigan havo massasini aniqlang
 118 Termik depressiya nima?
 119 Nima uchun keyingi yillarda O‘zbekiston iqlimi keskin kontenentalligi ortib bormoqda?
 120 O‘zbekistonda eng kam yog‘in qaysi oylarga to‘g‘ri keladi?

Tabiiyot va geografiya o‘qitish metodikasi fani –

- 1 Geografiya o‘qitish metodikasi qanday fanlar tizimiga kiradigan fan?
- 2 Geografiya o‘qitish metodikasi fani nimalarni tadqiq qiladi?
- 3 Geografiya o‘qitish metodikasi fani qaysi metodologik muammolarni tadqiq qiladi?
- 4 Geografiya o‘qitish metodikasining amaliy jixatlari nima uchun xizmat qiladi?
- 5 Didaktika fani nimalarni tadqiq qiladigan fan?
- 6 Hususiy didaktika fani nima bilan shug‘ullanadi?
- 7 Geografiya o‘qitish metodikasi qanday qismlardan iborat?
- 8 Geografiya o‘qitishning umumiyligi metodikasi qanday masalalar bilan shug‘ullanadi?
- 9 Geografiya o‘qitishning xususiy metodikasi qanday masalalar bilan shug‘ullanadi?
- 10 Umumiy metodika qanday qismga bo‘linadi?
- 11 Hususiy o‘qitish metodikasi qaysi jarayonlarni taxlil qilish muammolarini ishlab chiqadi?
- 12 Geografiya ta’limining maqsadlarini qanday guruhga bo‘lish mumkin?
- 13 Geografiya ta’limi metodikasi bo‘yicha tadqiqot ishlarini olib borishdagi dastlabki manbalarni ko`rsating.
- 14 Metodologiya so`zining ma`nosini toping

- 15 Ilmiy tadqiqod metodlari nima?
- 16 Geografiya ta'limi metodikasida ilmiy tadqiqot metodlari necha guruhga bo'linadi?
- 17 Eksperimental-empirik usullar ilmiy tadqiqot olib borishning qaysi bosqichida qo'llaniladi?
- 18 Nazariy tadqiqot usullari to`g`ri ko`rsatilgan qatorni belgilang.
- 19 Adabiyotlarni tahlil qilish nazariy tadqiqot usulida qanday ishlar bajariladi?
- 20 Statistik- matematik metodda tatqiqot ishida qanday ishlar bajariladi?
- 21 Eksperimental-empirik usullar to`g`ri ko`rsatilgan qatorni belgilang.
- 22 I.S.Matrusov bo'yicha pedagogik eksperiment deganda qaysi jarayonlar tushuniladi?
- 23 Pedagogik eksperimentning maqsadi nima?
- 24 Pedagogik eksperimentlar o'tkazilish vaqtiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
- 25 Pedagogik eksperimentlar o'tkazilish o'rganilayotgan hodisani tarkibiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
- 26 Pedagogik eksperimentlar tashkil qilinishiga ko'ra qanday turlarga bo'linadi?
- 27 Oldiga qo'yan maqsadiga ko'ra pedagogik eksperimentlar qanday turlarga bo'linadi?
- 28 Umumiy o'rta ta'lim necha bosqichdan iborat?
- 29 Umumiy o'rta ta'limning davlat ta'lim standarti o'quvchilarning qanday jihatlarini belgilab beradi?
- 30 Maktab geografiyasi ta'limi oldiga qo'yilgan vazifalarning bajarilishini nazorat qilish qaysi me'yoriy xujjat vositasida amalga oshiriladi?
- 31 Geografiya o'qitish metodikasi psixologiya fani bilan qanday bog'langan?
- 32 Nazariy tadqiqot usullariga qaysi usullar kiradi?
- 33 Geografiya ta'limi metodikasida qaysi soxalar bo'yicha adabiyotlar to'planadi va taxlil qilingadi?
- 34 Kuzatish ta'lim metodikasining ilmiy-tadqiqot usullarining qaysi biriga kiradi?
- 35 19-asrda O'zbekistonda kimlar qaysi nashrda geografiyaga oid maqolalar e'lon qilganlar?
- 36 Ta'limning og'zaki usullardan eng ko'p qo'llaniladigan turi qaysi?
- 37 Keng ko'lamli suhbat qaysi biri?
- 38 Tabiatdagi o'zgarishlarni kuzatish qanday o'qitish usuliga kiradi?
- 39 Geografiya ta'limini tashkil etishning eng asosiy shakli qanday?
- 40 Maktab geografiyasida qanday dars turi ko'p qo'llaniladi?
- 41 Nazariy bilim nima?
- 42 Empirik bilim nima?
- 43 Ko'nikma qanday qilib malakaga aylanadi?
- 44 «Metod» so'zini ma'nosi nima?
- 45 Usul va uslubning bir-biridan farqi?
- 46 Og'zaki bayon nima?
- 47 Hikoya yuqori sinflarda necha daqiqa davom etishi kerak?
- 48 Katexizik suhbat nima?
- 49 O'quvchiga tabiiy geografik, iqtisodiy va ijtimoiy geografiya bo'yicha mustaxkam bilimlar berish qanday maqsad xisoblanadi?
- 50 O'zbekistonning kelajagi buyuk davlat ekanligini asoslab berish, o'quvchilarda Vatanimiz qudrati va ravnaqidan faxrlanish tuyg'ularini shakllantirish qanday maqsad xisoblanadi?
- 51 O'quvchilarga kuzatuvchanlik, eslab qolish, tafakkur, tasavvur va nutq qobiliyatlarini rivojlanishiga imkon yaratish qanday maqsad xisoblanadi?
- 52 Bilim nima?
- 53 Geografiya bo'yicha 1-chi darslik kim tomonidan yozilgan?

- 54 «Kitob sur’at al-arz» asarini muallifi kim?
 55 Geografiya ta’lim metodikasi qaysi fanlari bilan aloqador?
 56 “Pedagogik texnologiya - o’qituvchi maxoratiga bog’liq bo’lmagan xolda pedagogik muvaffaqiyatni kafolatlay oladigan, o’quvchi shaxsini shakillantirish jarayonini loyixasidir”, deb tarif bergen olimning nomini ko’rsating?
 57 Ta’lim shakllarini qulaylashtirish maqsadida texnik vositalar, inson salohiyati hamda ularning o’zaro ta’sirini inobatga olib, o’qitish va bilim o’zlashtirishning barcha jarayonlarini belgilash, yaratish va qo’llashning tizimli metodidir – kimning ta’rifi?
 58 Ta’limda proeksiyon uskunalar va slaydlarni qo’llash qaysi didaktik tamoyilda o’z ifodasini topgan?
 59 Interfaol ma’nosini anglatadi. Nuqtalar o’rnida qoldirilgan so’zni toping.
 60 “Pedagogik mahorat” tushunchasi qaysi javobda to’g’ri berilgan?
 61 Geografiya ta’limida bilim olishning asosiy manbalariga ko’ra qanday o’qitish metodlari sinflashtiriladi?
 62 Didaktik maqsadlariga ko’ra o’qitish metodlari qanday sinflashtiriladi?
 63 Fikrlash faoliyati va bilim olish faolligi xususiyati bo’yicha o’qitish metodlari qanday sinflashtiriladi?
 64 S.T.SHapovalenko barcha o’qitish usullarni qanday guruhga bo’ladi?
 65 O’qituvchining kommunikativ qobiliyati qaysi javobda to’g’ri ko’rsatilgan?
 66 Qaysi texnologiyalarda o’quvchilarda aqliy faoliyat usullarini shakllantirishga asosiy e’tibor qaratiladi?
 67 Ta’limning rivojlantiruvchi maqsadlarini belgilang
 68 Ta’lim markaziga o’quvchi (talaba) qo’yiladigan asosiy tamoyilini ko’rsating?
 69 Ko’rgazmalilik qaysi didaktik tamoyilda o’z ifodasini topgan?
 70 An’anaviy ta’limning asosiy kamchiligini ko’rsating
 71 O’qituvchi va talaba faoliyati hamda unga taqsimlangan vaqt me’yorini har bir bosqich bo’yicha to’g’ri belgilash nima uchun xizmat qiladi?
 72 XVII asrda YAn Amos Komenskiy, ta’lim jarayonining shunday mexanizmi ustida izlanishlar olib bordiki, bunda uning fikricha “vaqt, narsalar, usul” shunday taqsimlanishi kerakki, to’g’ri tuzilmaga keltirilgan va to’g’ri qo’llanilgan sharoitda u kutilgan natijani berishi kerak. Bunday mexanizmni YA.A.Komenskiy nima deb nomladi?
 73 Ishlab chiqarishni rejorashtirish, eshitish va ko’rish vositalarini ishlatish va ular sifatini baholash, shu vositalarni qo’llab o’quv jarayonini boshqarish dasturlari kiritildi, bu jarayon “.....”deb nomlandi. Nuqtalar o’rniga kerakli tushunchani qo’ying.
 74 Maslahatli ma’ruzada –kabi vazifalar amalga oshiriladi. Nuqtalar o’rnini to’ldiring.
 75 ... - pedagogik jarayondan ko’zlangan natijaga erishishning shaxs imkoniyatlari va o’qituvchining innovatsion tayyorgarligidan kelib chiqib tuzilgan o’quv-tarbiya jarayonining loyihasidir. Nuqtalar o’rniga kerakli so’zlarni qo’ying.
 76 Bu mavjud sharoit va o’rnatilgan vaqtida belgilangan ta’limiy maqsad va ko’zlanayotgan natijalarga kafolatli erishishni vositali ta’minlovchi, muloqot, axborot, boshqaruv va o’qitishning eng qulay yo’l va vositalarining tartibli yig’indisi, ta’limiy jarayon sub’ektlarining hamkoriy harakatlari, haqiqiy jarayon tartibi bu –...?
 77 O’z oldiga ta’lim shakllarini maqbullashtirish vazifasini qo’yuvchi, texnik va insoniy manbalarni (resurslarni) va ularning o’zaro harakatini hisobga olgan holda ta’lim berish va bilimlarni o’zlashtirish jarayonlarini aniqlash va qo’llashni yaratuvchi tizimli usuli (YUNESKO) –...?
 78 ... – texnologiyalashtirishning asosiy omili hisoblanib, pedagogik texnologiyani

- U loyihalashtirish, o‘quv jarayonini tuzish hamda tashkillashtirish shundan boshlanadi. Nuqtalar o‘rniga kerakli tushunchani qo‘ying.
- 79 Ta’lim beruvchini ta’lim oluvchilar bilan qaytar aloqasini, ular tomonidan o‘quv materialini o‘zlashtirish darajasi to‘g‘risidagi haqqoniylarini olish, shuningdek kamchilik va oraliqlarni aniqlashni nima ta’minkaydi?
- 80 Belgilangan ta’lim berish maqsadiga erishish bo‘yicha ta’lim beruvchi va ta’lim oluvchilar o‘zaro faoliyatini tartibli tashkil etish yo‘li nima deb nomlanadi?
- 81 Bilimlarni o‘zlashtirish va o‘quv faoliyatiga darajali yondashuv asosida ta’lim maqsadlari quyidagilardan iborat?
- 82 Ta’lim maqsadi: ... to‘g‘risida bilimlarni shakllantirish, nazariy bilimni o‘xshashlik bo‘yicha qo‘llash, harakatlarni tartib bo‘yicha bajarish malakalarini shakllantirish, (rivojlantirish, mustahkamlash) ?
- 83 Ta’lim maqsadi: ... muammoni mustaqil ajratish va echish qobiliyati, tadqiqotchilik va izlanuvchanlik faoliyatiga tayyorgarlik, notanish holatlarda harakat qilish qobiliyatini shakllantirish (rivojlantirish).
- 84 Ma’lumotlarni tarkiblashtirish va tarkibiy bo‘lib chiqish, o‘rganilayotgan tushunchalar (vokeva va xodisalar, mavzular) o‘rtasidagi aloqa va o‘zaro bog‘liklikni o‘rnatish usul va vositalari?
- 85 Ma’lumotlarni tahlil qilish, solishtirish va taqqoslash usul va vositalari?
- 86 “Keys-stadi” so‘zi ingliz tilidan olinganda qanday ma’noni bildiradi?
- 87 Ta’lim beruvchini ta’lim oluvchilar bilan faol suhbatga kirishishiga yo‘naltirilgan, nazariy bilimlarni amaliy faoliyatda amalga oshrish uchun sharoitni ta’minkovchi, mashg‘ulotni o‘qitish shakli?
- 88 Ta’lim vositalari deb nimaga aytildi?
- 89 Grafikli organayzerlar nima?
- 90 T-jadvali, Venn diagrammasi nima uchun ishlataladi?
- 91 Klaster so‘zining ma’nosini?
- 92 Axborot xaritasini tuzish yo‘li - barcha tuzilmaning mohiyatini markazlashtirish va aniqlash uchun qandaydir biror asosiy omil atrofida g‘oyalarni yig‘ish vositasi qanday nomlanadi?
- 93 2 va 3 jihatlarni hamda umumiyligi tomonlarini solishtirish, taqqoslash yoki qaramaqarshi qo‘yish uchun qo‘llaniladigan vosita –?
- 94 Ma’ruzada ko‘rilayotgan materiallar ochiq holda va qisqa sharhanadi, ma’lumot mazmunini ta’limning texnikaviy vositalari yoki audio texnikalar yordamida yoritib beriladi?
- 95 O‘quv-uslubiy materiallarni belgilang.
- 96 Ta’limning texnik vositalarini belgilang.
- 97 Yordamchi ta’lim vositalarini belgilang.
- 98 Ommaviy, jamoaviy, guruhlarda va yakka tartibda ishslash ta’lim berish texnologiyasining qaysi elementiga kiradi ?
- 99 Doska-bloknot, videofil’malar, grafo proektor, grafik, diagramma, model, mulyajlar ta’lim berish texnologiyasining qaysi elementiga kiradi ?
- 100 Geografiya ta’limining tashkil etish shakllari to‘g‘ri ko‘rsatilgan qatorni belgilang

Umumiyligi gidrologiya va iqlimshunoslik fani –

1. Iqlim hosil qiluvchi omil to‘g‘ri yozilgan qatorni aniqlang.
2. Daryo suvining o‘rtacha loyqaligi qaysi formula orqali aniqlanadi?
3. Kimning Nil daryosi havzasini chizmasi “Ma’mun dunyo atlasi”ga kiritilgan?
4. Issiq iqlim mintaqalari qatorini toping.
5. Karst relyefi nima ta’sirida hosil bo’ladi?

6. Ko'hitang, Sheroboddaryo, Yovonsuv daryolari havzalarida va Kopetdog' tog'oldi hududida qanday ko'llar ko'p uchraydi?
7. Kontinental iqlimning asosiy xususiyati nima?
8. Krater – bu...
9. Hududiy jihatdan quruqlik qirg'oqlari bilan chegaralanmagan, faqatgina undagi tarqalgan o'simlikning akvatoriyadagi arealiga qaraab maydoni belgilangan dengiz qaysi?
10. Qaysi qobiqni "Ob-havo fabrikasi" deb atashadi?
11. Atmosferaning qaysi qobiqlari, ba'zan, yaxlitlanib "Ionosfera" deb ham ataladi?
12. Afrika ichki suvlaring havzalar bo'yicha taqsimlanishini aniqlang (O'rta dengiz alohida havza sifatida berilgan).
13. Barik maksimumlar qanday hududlar?
14. Quyosh nurini 100% deb olsak shuning qancha foizi bulutlarga urilib qaytadi?
15. Quyosh nurini ko'proq yutub, kamroq qaytaradigan jism qaysi javobda to'g'ri berilgan?
16. Quyosh radiatsiyasining Yer yuzasida taqsimlanishi nimaga bog'liq?
17. Quyidagi ko'llardan qaysi birlari tektonik ko'llar hisoblanadi?
18. Quyidagi qaysi iqlim mintaqasida yil bo'yni bir xil havo massasi hukmon bo'ladi?
19. Quyidagi obyektlardan shimoliy kenglik va g'arbiy uzunlikda joylashganligini toping.
20. Quyidagi okean botiqlaridan eng chuquri qaysi?
21. Quyidagi oqibatlardan qaysi biri Yerning sharsimonligi bilan bog'liq?
22. Quyidagi oqimlardan qaysi birida suvning harorati boshqalariga qaranganda yuqori temperaturaga ega?
23. Quyidagi fanlardan qaysilari tabiiy geografik fanlar guruhiga kiradi?
24. Quyidagilardan eonlarni belgilang.
25. Quruqlik va dengiz o'rtasida mavsumiy esadigan shamollarini qanday shamollar deyiladi?
26. Quruqlik yer yuzasining necha foizini tashkil etadi?
27. Landshaftlar inson ta'sirida o'zgarishiga qarab qanday turlarga bo'linadi.
28. Landshaftlar qanday hududiy qismlardan tuzilgan?
29. Quyidagilar ichidan Atlantika okeaniga tegishli dengizlarni aniqlang.
30. Mariana botig'i qaysi okeanda joylashgan?
31. Noyob arxitektura yodgorligi "Nilometr" qaysi shahar yaqinida saqlanib qolgan?
32. Gidrologiyaning rivojlanish tarixida XVII asr oxirida kimlar amalga oshirgan ishlar katta ahamiyatga ega bo'ldi?
33. Atmosfera – okean – quruqlik – kriosfera tizimi meteorologik tashkil etuvchilarining uzoq vaqt davomida o'tuvchi holatlari rejimi nima deb tushiniladi?
34. O'rta Osiyo tabiiy geografik o'lkasini V.L.Shuls va R.Mashronovlar nechta oqim oblastiga bo'lgan?
35. Mezopauza qaysi qatlamlar orasida joylashgan?
36. Turli ob-havo rejimlariga bog'liq ravishda havo massalarining takrorlanuvchanligini o'rGANUVCHI fan qaysi?
37. Geologik va tarixiy o'tmishdagi iqlimlar to'g'risidagi fan qaysi?
38. Mo'tadil iqlim mintaqasi nechchiga bo'linadi?
39. Quyidagi hududlardan qaysi birida yillik yog'in miqdori 10000 mm dan ko'p emas?
40. Okean suvlari necha yilda bir marta to'liq aylanib, yangilanib turadi?
41. Okean ustida tarkib topgan havo massalari qanday nomlanadi?
42. Organizmlar nimalarga eng ko'p ta'sir etgan?
43. $0,35 - 0,80 \text{ g/sm}^3$ oraliqlarda nima o'zgaradi?
44. $0,50 - 0,75$ metr chuqurlikdagi eng yuqori harorat qanday ataladi?
45. A.I.Voeykov daryolarning qanday tasnifini taklif etgan?
46. Agar zichlik $0,90 \text{ g/sm}^3$ gacha ortsqa qanday ataladi?
47. Amudaryo kimning tasnifi bo'yicha I tip – muzlik-qor suvlari hisobiga to'yinuvchi tipga kiradi?
48. Amudaryo, Sirdaryo, Ili, Kura, Volga, Ural kabi daryolar qanday tipga mansub?

49. Amur, Ob, Lena, Yenisey, Amazonka, Missisipi, Kongo, Xuanxe bular qanday daryolar?
50. Anionlar kanday zaryadlangan bo'ladi?
51. Asosan muzlik suvlari hisobiga to'yinadigan daryolarda to'linsuv davri qachon kuzatiladi?
52. Asosiy kationlarni ko'rsating.
53. Atmosfera yog'inlari hisobiga hosil bo'lgan yer osti va yer usti suvlaridan to'yinib, tabiiy o'zanda oquvchi suv massalariga bu ta'rif qaysi obyektga tegishli?
54. B.B.Bogoslovskiy qanday ko'llarning qanday tasnifni taklif etgan?
55. "Uch qismdan iborat gidrologiya" kitobi kimga tegishli?
56. Birinchi marta gidrologiya kursi 1914-yilda kim tomonidan o'qildi?
57. Bir xil haroratni ifodalovchi chiziq qanday ataladi?
58. Bo'shliqlarga havo bilan kirib qolgan suv bug'larining kondensatsiyalani shi natijasida yer osti suvlari paydo bo'lishi qanday nazariya hisoblanadi?
59. Daryoning egrи-bugri bo'lib, ilonizi sifatida oqimi nima deyiladi?
60. Bosh daryo va uning irmoqlari nimani hosil qiladi?
61. Buyuk alloma Ahmad al-Farg'oniyning gidrologiya fani rivojiga qo'shgan hissasi qaysi mamlakat nomi bilan bog'liq?
62. Daryo – bu...
63. Daryo havzasasi maydonining balandlik zonalari bo'yicha taqsimlanishini ifodalovchi grafik qanday ataladi?
64. Daryo havzasida namlikning to'planishi va sarf bo'lishi davrlarini to'la o'z ichiga olgan yillik oraliq qanday ataladi?
65. Daryo havzasidagi muzlik uning oqimiga ta'sir ko'rsatishi qanday?
66. Daryo havzasining 1 km² yuzasidan yil davomida yuviladigan oqiziqlar miqdori qanday aytildi?
67. Daryo havzasining gipsografik egri chizig'i nimani ifodelaydi?
68. Daryo havzasining iqlim sharoitini belgilovchi asosiy omillarni toping.
69. Daryo havzasining ta'rifini toping.
70. Daryo oqimining yillararo o'zgaruvchanligini nimaning ifodasi?
71. Daryo oqiziqlarining cho'kib, yotqiziqlar hosil qilishiga nima deb yurutiladi?
72. Daryo sistemasi nima?
73. Daryo sistemasi suv yig'adigan maydon nima deb ataladi?
74. Daryo uzunligi bo'yicha qanday qismlarga bo'linadi?
75. Daryo uzunligi bo'yicha suv yuzasidagi eng katta tezliklarni tutashtiradigan chiziq qanday ataladi?
76. Daryo va soylar suvidan to'la va samarali foydalanish uchun nima quriladi?
77. Daryoda kam suvli va ko'p suvli davrlarni qamrab olgan to'liq sikl uchun aniqlangan o'rtacha arifmetik qiymat bu ta'rif nimaga tegishli?
78. Daryoda suvning ko'payishi har yili deyarli bir xil mavsumda takrorlanadigan va uzoq vaqt (2-6 oy) davom etadigan davr qanday ataladi?
79. Daryodagi loyqa oqiziqlar miqdori nima asosida baholanadi?
80. Daryolar burilgan joyda suv yuzasining ko'ndalang qirqimi nima uchun gorizontal bo'lmaydi?
81. Daryolar suv rejimining asosiy elementlarini toping.
82. Daryolar suv rejimining yillik o'zgarishi qanday davrlarga ajratiladi?
83. Daryolar, ko'llar, suv omborlari, muzliklar, qor qoplami, botqoqliklarni qaysi fan o'rganadi?
84. Daryolarda suv sathi qanday maqsadda o'lchanadi?
85. Kimning asarlaridagi hidrologik ma'lumotlarni ikki guruuhga ajratish mumkin?
86. Mahmud Koshg'ariyning «Devonu-lug'otit turk» asarida qancha miqdordagi hidrologiya atamalari mavjud?
87. Daryolarning iqlimiyl tasnifini kim taklif etgan?
88. Daryolarning qaysi tasnifida 4 ta guruuhga ajratiladi?

89. Daryolarning, suv rejimi davrlariga ko'ra, qanday tasniflarini bilasiz?
90. Daryoning ko'ndalang qirqimidan vaqt birligi ichida oqib o'tadigan suv miqdori nima?
91. Daryoning ko'ndalang qirqimidan vaqt birligida oqib o'tadigan loyqa oqiziqlar miqdori qanday nomlanadi?
92. Daryoning suv toplash maydoni deb...
93. Digidrol qanday ifodalanadi?
94. Dreyf oqimlar qanday hosil bo'ladi?
95. Geografik o'rni, iqlimi, relyefi, geologik tuzilishi, o'simlik va tuproq qoplami nimaning tabiiy-geografik xarakteristikalarini hisoblanadi?
96. Gidravlik radius qanday aniqlanadi?
97. Gidrol qanday ifodalanadi?
98. Qaysi usulda suv obyektlarining gidrologik rejimi elementlarini ko'p yillar davomida kunning ma'lum belgilangan soatlarida muntazam ravishda kuzatib boriladi?
99. Muzlikning to'yinish oblasti bilan ablyatsiya-sarflanish oblastidagi chegara bu mohiyat nimaga tegishli?
- 100 Suv sarfini aniqlash formulasini toping.

Shaharlar geografiyasi fani

- 1 Eramizdan avvalgi 2- ming yilliklarda shakllangan kabi qadimgi shaharlar ham muayyan planlar asosida qurilgan.
- 2 "Shahar" forscha so'z bo'lib,(rus tilida.....– ogorodit, ya'ni o'rab olmoq) ma'nosini anglatadi.
- 3 Rekreatsiya va turizm asosida-.....
- 4 Aglomeratsiya" lotincha so'z bo'lib,ma'nosini bildiradi.
- 5 "aglomeratsiya" tushunchasi dastavval nemis oliminazariyasida qo'llanilgan.
- 6 Muayyan hudud (mamlakat, rayon)da shahar aholi manzilgohlarini o'zaro mutanosib, oqilona joylashtirishga oid- iqtisodiy geografik tadqiqotlar rivojlana boshladi.
- 7 Shahar-tarixan tarkib topganmanzilgohidir.
- 8 Ilm-fan asosida-.....
- 9 Shahar aglomeratsiyalari rus-sovet adabiyotlarida 1910-20 yillardan A. Kruber, M. Dikanskiy, V. Semyonov – Tyan - Shanskiy tomonidan o'rganila boshlandi va turli nomlar bilan ataldi
- 10 Joyni tabiiy va iqtisodiy geografik xususiyatlaridan kelib chiqqan holda aglomeratsiyalar turlicha xududiy qiyofalar-kabi konfiguratsiyaga ega bo'ladi.
- 11 1850-yilda yaratilgan nazariyasiga ko'ra, yirik shahardan atrofga tarqaluvchi bosh transport yo'llariga ikkinchi darajali transport tarmoqlari kelib tutashadi.
- 12 Hozirda12 ming, da 2,5 ming,da 200 kishi,da 7 ming,da 5 ming kishi bo'lgan aholi manzilgohi shahar deb yuritiladi.
- 13 Aglomeratsiya to'laqonli shakllanishi uchun bosh shahar..... bo'lishi talab etiladi.
- 14 Aglomeratsiya chegarasi ko'pinchaba'zan esakm li radiuslarga ham teng bo'lishi mumkin.
- 15 1850-70 йилларда gidrografik tarmoqlarning Rossiya shaharlari taraqqiyotidagi rolini o'rganib, 200 yillik tarixini tadqiq etgan.
- 16 BMT tadqiqotlarida xalqaro miqyosda aholi sonidan, milliy miqyosda esadan kam bo'Imagan aholi manzilgohini shahar deb hisoblash qabul qilingan.
- 17 Shahar aglomeratsiyalari turli yerlarda turli tabiiy va iqtisodiy geografik omillar va sharoitlar ta'sirida tarkib topgani uchun jahon tajribasida ularni ajratishda yagona mezon qabul qilinmagan, masalan, AQSHda ular "yadro"sining aholisi..... kishi, Kanadada esakishi bo'lishi talab etiladi.

- 18 MDHdagi ko‘pchilik aglomeratsiyalarni ajratishda G.M.Lappo metodikasidan foydalangan holda, markaziy shahar aholi sonidan, yo‘ldosh shaharlar sonidan kam bo‘lmasligi talab etiladi.
- 19 1910-yilda Rossiyada “Rossiyaning Yevropa qismidagi shahar va qishloq” (“Город и деревня Европейской России”) asarini chop etadi.
- 20 Shahar-davlatlar
- 21 Buxoro shahri aholisi 2016 yil.....,
- 22 Yo‘ldosh shaharlar, odatda,bo‘lib, sanoat markazi, kurort, ilmiy markaz, tuman markazi, agrosanoat markazi kabi ayrim funksiyalarni bajarib beradi
- 23 Yirik shahar va shaharchalar hududi o‘zaro tutashib, qo‘shilib ketsa, u holda yaxlit — ulkan shahar vujudga keladiki, ularni deyishadi
- 24 1933-yilda nemis olimining “Janubiy Germaniyada markaziy o‘rinlar” kitobining nashr etilishi (keyinchalik “Markaziy o‘rinlar” nazariyasi bilan mashhur bo‘lgan) shaharlar geografiyasi fanining vujudga kelishida muhim asos bo‘ldi
- 25 1972 yildan buyon eng kamidaaholiga ega bo‘lgan (ungachadan kam bo‘lmasligi lozim edi) hamda ular aholisiningqishloq xo‘jaligi bilan bog‘liq bo‘lмаган sohalarda band bo‘lgan aholi manzilgohi shahar deb yuritiladi
- 26 Jizzax shahri aholisi 2000 Yil.....,
- 27 Konurbatsiya terminini ingliz olimiyilda fanga kiritgan
- 28 Dunyodagi eng yirik konurbatsiyashaharlari tashkil etadi.
- 29 E.Barjes shaharlarning hududiy tarkibida modelni, X.Xoyt esamodelini, C.Garris, E.Ulmanmodelni yaratishdi.
- 30 Respublikaga bo‘ysunuvchi shaharlarga aholi sonidan ortiq bo‘lgan yirik ma’muriy, iqtisodiy, madaniy markazlar kiradi
- 31 Marg‘ilon shahri aholisi 2016 yil.....,
- 32 Hozirgi kunda yer sharidagi eng yirik aglomeratsiyaaglomeratsiyasi bo‘lib, unda mln. dan ortiq aholi yashaydi.
- 33 Aholi soniga ko‘ra ikkinchi, uchinchi, to’rtinchi o‘rinlarniva boshqa aglomeratsiyalar egallaydi.
- 34 B.Rodoman (1970 y.)shaharlarni joylashtirishda modelini yaratadi
- 35 Respublikaga bo‘ysunuvchi shaharlar O‘zbekistonda....., Qozog‘istondagishaharlari shular jumlasidandir
- 36 Navoiy shahri aholisi 2016 yil.....,
- 37 1950 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
- 38 1960 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
- 39 Sobiq Ittifoq davrida dastlab shaharlarni geografik o‘rganishgaasos soldi
- 40 Viloyatga bo‘ysunuvchi shaharlar –aholi sonidan kam bo‘lмаган, muhim sanoat ahamiyatiga ega bo‘lgan, iqtisodiy va madaniy markazlardir
- 41 Namangan shahri aholisi 2016 yil.....
- 42 Rivojlanayotgan mamlakatlardagi va boshqalarda «urbanistik portlash» yuz bermoqda: ish topish maqsadida ko‘plab aholi poytaxt shaharlarga ko‘chib kelib, shaharga demografik bosim kuchaymoqda.
- 43 Tokaydo megalopolisida mamlakat aholisining deyarli foizi to‘plangan bo‘lib, bu yerda mamlakat umumiyl sanoat mahsulotining qismi ishlab chiqariladi.
- 44 1960-70-yillarda MDH davlatlarida rivojlanishi asosida shaharlashish jarayoni avj oldi
- 45 Ko‘pgina xorijiy mamlakatlarda shahar o‘z ma’muriy hududiy chegaralari doirasidadeb ataladi.
- 46 Nukus shahri aholisi 2016 yil.....,
- 47so‘zi ikki yoki undan ortiq shahar aglomeratsiyalarining qo‘shilib ketishini anglatsa, termini esa hozirgi vaqtida BMT tasnifiga ko‘ra aholi soni 8 mln.dan ortgan shahar uchun qo‘llanilmoqda.

- 48 Dastlabki shaharlar mil. av. 3—1 ming yilliklardasohillarida vujudga kelgan
 49 O'zbekistonidagi dastlabki geourbanistik tadqiqotlar ikkinchi yarmiga to'g'ri keladi
 50 Qazilma boyliklarni o'zlashtirish asosida shakllangan shaharlarni ilmiy adabiyotlarda
 deb ham yuritiladi
 51 Olmaliq shahri aholisi 2016 yil.....,
 52 1970 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
 53 1980 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
 54 N.Smirnov tomonidan 1962-yildanomli asarning yaratildi
 55 Qadimda shaharlar-.....negizida paydo bo'lgan
 56 Samarqand shahri aholisi 2016 yil.....
 57 1990 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
 58 2000 yilda dunyo aholisiningshaharlarda yashagan
 59 Resurs shaharlar, odatda, o'z atrofi,bilan kam bog'langan bo'ladi
 60 Termiz shahri aholisi 2016 yil.....,
 61 Shahar aholisining salmog'i rivojlangan mamlakatlarda ancha yuqori (2000 yilda AQSH, Buyuk Britaniya, Yaponiya, Shvetsiyada va GermaniyadaRossiyada bo'lgan).
 62 2000 yilda shahar aholisining salmog'i Afg'oniston va Efiopiyadani, Miyer va Turkiyada ni tashkil etdi
 63 Qadimgi shaharlar..... asrigacha
 64 Jahan miqyosida shaharlarning tez ko'payishi va jadal rivojlanishiga ta'sir etadigan muhim omil-

 65 Toshkent shahri aholisi 2016 yil.....
 66 1900 yilda dunyo bo'yicha millioner shaharlar soni..... bo'lgan bo'lsa, 21-asrga kelib bu ko'rsatkich dan oshdi.
 67 Dunyoda aholisi 10 mln.dan ortiq yirik shaharlarmavjud
 68 Qadimgi kabi davlatlarda eramizdan avvalgi 4-3 ming yilliklarda shaharlar bo'lgan.
 69 1780- yillarda ro'y bergen sanoat inqilobi natijasidavujudga kela boshladi.
 70 Urganch shahri aholisi 2016 yil.....,
 71 Birinchi nemis bog'dorchilik shahri, Hellerau, Drezdenning chekkasida, yilda tashkil etilgan
 72 Yangi urbanizm AQShda-yillarning oxirlarida boshlangan shaharsozlikdagi harakat edi
 73eng qadimgi shaharlardan hisoblanadi
 74 Ayrim shaharlar sof sanoatga ixtisoslashgan bo'ladi:, va h.k.
 75 Farg'ona shahri aholisi 2016 yil.....,
 76 1800-yilda Yer shari aholisiningfoizi, 1900-yildafoizi shaharlarda yashagan bo'lsa, XXI-asrga kelib bu ko'rsatkich ...foizdan ortib ketdi
 77 1800-1850 йиллар орасида шаҳар аҳолиси 50 млн.га, кейинги асрнинг дастлабки 50 йили ичидаги млн.га кўпайган бўлса, сўнгги 50 йил давомида эса бу кўрсаткич ...млрд.дан ортиқни ташкил этди
 78yilliklarga Shumer shahar-davlatlarida savdo belgilari bo'lgan.
 79 Shaharlarning ajralmas tarkibiy qismidan biri –.....hisoblanadi
 80 Chirchiq shahri aholisi 2016 yil.....,
 81ya'ni shaharlarning shahar atrofida o'sishi
 82 1994-2025-yillarda Osiyo 1.5 mlrd shahar aholiga ega bo'lishi kutiladi. Yoki bu Yevropaning har bir yangi shahar fuqarosiga Osiyolik shahar fuqarosi to'g'ri kelishini bildiradi
 83 Harappa sivilizatsiyasi bosqinchilar tomonidanbuzib tashlangan.
 84 N.N.Baranskiy shaharlar yo'llar bilan birga hududning asosi.....tashkil etadi, deb hisoblaydi.
 85 Qarshi shahri aholisi 2008 yil.....,
 86 Lotin Amerika va Karib havzasida ham umumiy urbanizatsiya darajasi keskin ko'tarilib,

- 1970-yilda 163 mln. Aholi shaharlarda yashagan bo'lsa, 1994-yilga kelib,mln.ga yetdi.
- 87 O'rta Osiyo va O'zbekistondagi urbanizatsiya xususiyatga ega.
- 88 Mesopotamiya shaharlari mavjud bo'lgan
- 89-geografik o'rinn shaharning bevosita o'rashgan joyi, uning eng yaqin atrofi
- 90 2009 yil respublikamizdagi aholi soni ko'p va kelgusida shahar maqomini olish imkoniyatlari katta bo'lganqishloqlarga shaharcha maqomi berildi
- 91 Rayon planirovkasi ilk marta 1919 yildavujudga keldi.
- 92 Shaharlar qurilishi nazariyasi va amaliyoti bilan(me'morlikning bir yo'nalishi) shug'ullanadi.
- 93 O'rta asr shaharlari (.....-asrlar)
- 94— geografik o'rni esa shaharning nisbatan kengroq va kattaroq hududdagi mavqeidir;
- 95 O'zbekistonda birinchi va ikkinchi guruh shaharlarga kiradi.
- 96 Shaharsozlikning asoslari qadimgi kabi mamlakatlarda ilk shaharlar vujudga kelishi bilan shakllana boshlagan.
- 97 O'zbekistonda urbanizatsiya darajasining o'zgarishi 2016 yil
- 98shaharlari O'rta asrlarning yirik shaharlariga aylangan
- 99— geografik o'rinn o'rganilayotgan shaharning yanada ulkanroq hududdagi holatini anglatadi.
- 100 O'zbekistonda uchinchi tip shaharlariga asosan kabi shaharlar mansub.
- 101 Andijonda urbanizatsiya darajasining o'zgarishi 2016 yil
- 102 1992 yilga kelib respublika geourbanistikasida o'ziga xos vaziyat yuz berdi. Mazkur yilda turli mintaqalarda 17 ta shaharchalar vujudga keldi. Ular,
- 103 Ishlab chiqarish shaharlari (.....asrning birinchi yarmi).
- 104 Pripyat shahri, Angara daryosi irmog'i Kova rayonidagi (Chertova kladbishe) Xalmer-YU (o'liklar vodiysi) Gankejima
- 105 O'zbekistonda to'rtinchı guruhga ga o'xshashlarni kiritish mumkin
- 106 1992 yilga kelib sust urbanizatsiyalashgan Surxondaryoda shaharlar to'ri birdaniga 5 ta (.....)ga kengaydi
- 107 1992 yilga Xorazm viloyatidagi kabi shaharlar, shaharchalar qatoriga tushib qoldi.
- 108 Dunyodagi eng birinchi sanoat shahri-Buyuk Britaniyadagi sanoat inqilobi ro'y berganshahri hisoblanadi.
- 109 Shaharlar kelib chiqishiga qarab,vashahar bo'lishi mumkin
- 110-transport shaharlari
- 111 1994 yilga kelib Samarqand viloyatidagi , 1995 yilda esa Buxoro viloyatidagituman markazlari sifatida shahar maqomiga ega bo'ldi.
- 112 2004 yilda qadimiyNavoiy shahridan ajratilib shaharcha sifatida ro'yxatga olindi.
- 113 1800-yilgachao'zining 900 000 aholisi bilan dunyoda eng katta shahar bo'lgan.
- 114 Aslini olganda, yangi shahar deyarli joyda, yaqinda barpo bulgan, arxitektura qurilishi, obodonchiligi bilan ajralib turadi
- 115rekreatsiya shahri.
- 116 2015 yil ma'lumotlariga binoan O'zbekiston Respublikasiningfoiz aholisi shahar joylarida istiqomat qiladi
- 117 Chirchiq daryosining arzon gidroenergiya resurslarini o'zlashtirish natijasida avvalgi Qirg'iz-Qulqoq, Jaloir, Niyozbek kabi qishloqlarning o'rnida 1934-yildashahri, Toshkent-Barraj temir yo'li (1935 y.) qurilishi munosabati bilan uning bo'yidashaharchasi vujudga keldi
- 118 1801-1851-yillardaaholisi 273 % ortib, 71 000 nafardan 256 000 nafarga ko'paydi,da esa shu davrda 75 000 nafardan 338 000 nafarga ortdi (351%).
- 119 Zamonaviy shaharlar siyosiy markazlar-

120 “Ohangaron” so‘zi forscha-tojikcha so‘z bo‘lib,shahri degan ma’noni bildiradi.

Amaliy geografiya fani –

1. Amaliy geografiyaning maqsadi ?
2. Amaliy geografiyaning tadqiqot usullari
3. Muammolarni o‘rganish va ularning yechimini topish davomida geografiya fanlari tizimida yangi yo‘nalish
4. Iqtisodiy geografiyaning asosiy tushunchalari qaysi javobda to‘g’ri tartibda berilgan?
5. Landshaftning eng kichik birligi?
6. Qishloq xo‘jaligining joylanishi qanday xususiyatga ega?
7. «Demografik siyosat» nima?
8. Hududiy ishlab chiqarish majmualari asosan qanday sharoitlarda shakllanadi?
9. Shahar yoki seliteb landshaftlarga nimalar kiradi?
10. O‘zbekiston iqtisodiy geografik o‘rnining eng noqulay jihatni nimadan iborat?
11. Bu usulda aniq matematik-statistik hisoblashlar orqali tabiiy sharoitga, tabiiy resurslarga, aholi va xo‘jalik korxonalariga baho beriladi hamda ularning o‘zgarishi bashorat qilinadi
12. Xizmat ko‘rsatish sohalarini joylashtirishga oid «markaziy o‘rinlar» g’oyasi muallifi to‘g’ri berilgan javobni aniqlang
13. O‘rmon, suv, tuproq qanday resurslar qatoriga kiradi?
14. Tabiiy va tabiiy-antropogen landshaftlar barqarorligi deb nimaga aytildi?
15. Komponentlar orasidagi o‘zaro bog’liqlik va uyg‘unlik buziladi.o’simlik,tuproq,relyef va hayvonot dunyosining o‘zgarishi qanday landshaftlar hisoblanadi?
16. "Kompleks" so‘zi qanday ma’noni anglatadi?
17. Sifat ko‘rsatkichlari qulaylik darajasiga qarab qanday baholanadi?
18. Oddiy tabiiy komplekslarga nimalar kiradi?
19. Qishloq xo‘jaligi rivojlanishining ilg‘or yo‘nalishini belgilang
20. Geografiyaning uchinchi muhim tamoyilini belgilang.
21. Ekinlar urug’dan unib chiqishi ko‘p hollarda havo harorati o‘rtacha necha gradusdan yuqori bo‘lishi kerak?
22. Qishloq xo‘jaligi tarmoqlarini joylashtirish bilan bog’liq dastlabki ilmiy g’oyalari muallifi kim?
23. Mehnat yoshidagi Aholi mehnat resurslari nuqtai nazaridan necha guruhga ajratiladi?
24. Agroiqlimiy resurslarga qaysilar kiradi?
25. Geosiyosatning asosiy yo‘nalishlarini kim ishlab chiqqan?
26. Mehnat resurslari deb nimaga aytildi?
27. Qaysi sanoat korxonalari uchun ixtiyoriy joylashuv xususiyati ko‘proq xos?
28. Dunyo bo‘yicha ekin ekiladigan maydonlarning 14 foizini qanday yerlar tashkil etadi?
29. “O’rta muddatli bashorat” qancha muddatga tuziladi?
30. So‘nggi yillarda O‘zbekiston ishlab chiqarish kuchlarini joylashtirishda qaysi omilning ta’siri kuchaydi?
31. Bizning sayyoraga ko‘zga ko‘rinadigan nurlardan yiliga necha kkal/sm energiya tushadi?
32. Agar cho‘lda yantoq o‘simgili keng tarqalgan bo‘lsa yer osti suvlari necha metr chuqurlikda bo‘ladi?
33. «Demografik portlash» nima?
34. Quruqlikning o‘zlashtirish qiyin, ko‘p mablag’ talab qiladigan yerlariga qanday yerlar kiradi?
35. Aholining ijtimoiy rivojlanishiga xizmat qiluvchi va uning kundalik hayot tarzini belgilab beruvchi shart-sharoitlar yig’indisi nima deb ataladi?

- 36 Yer fondi nima?
 37 Qanday sanoat korxonalarini joylashtirishda ekologik omilning ta'siri eng yuqori?
 38 Inson organizmi uchun qulay sharoit qanday hisoblanadi?
 39 Geografik muhitning, ya'ni tabiiy va ijtimoiy-iqtisodiy omillarning Aholi salomatligiga ta'sirini, kasalliklarning vujudga kelishi va geografik tarqalishini o'rganvchi tadqiqotlar...
 40 Tog'larda balandlikka chiqqan sari havo bosimi qanchaga o'zgaradi?
 41 Yer resurslarini qishloq xo'jalik maqsadlarida baholash bilan qanday tadqiqod usulidan foydalaniladi?
 42 Yer resurslarini sifat jihatdan qiyosiy baholash nima deb ataladi?
 43 Infrastruktura nima?
 44 Texnogen omillar ta'sirini tadqiq qilish va bashoratlashtirishda ko'proq qanday usullar qo'llaniladi?
 45 Melioratsiya qanday ma'noni anglatadi?
 46 Melioratsiyaning asosiy vazifalari nimalardan iborat?
 47 Mintaqaviy bashorat deb nimaga aytildi?
 48 Landshaft-indikatsiya usulining mohiyati nimada?
 49 Ekspertlar komissiyasi usuli nimaga asoslanadi?
 50 Inson sug'orma dehqonchilik bilan qachondan beri shug'ullanib kelmoqda?
 51 Bioekologik monitoring bosqichi yoki pog'onasida qanday holat o'rganiladi?
 52 Biosfera monitoringi bosqichining asosiy vazifasi nimadan iborat?
 53 Monitoring so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
 54 Sug'oriladigan hududlarda tuproqning sho'rланishi bo'yicha kuzatish va nazorat ma'lumotlari yilda qachon yig'iladi?
 55 O'zbekistonning jahon xamjamiyati bilan uyg'unlashuvini ta'minlovchi asosiy omilni aniqlang.
 56 Megropolis nima?
 57 O'rtacha jazirama mintaqada haroratlar yig'indisi qancha bo'ladi?
 58 Yaylov chorvachiligi asosan qaysi komponentga ko'ra baholanadi?
 59 Rayon planirovkasi nimalar bilan shug'ullanadi?
 60 Odatda rayon planirovkasi uchun qanday hududlar tanlab olinadi?
 61 Sanoat tarmoqlari qanday mezonlar asosida ajratiladi ?
 62 Sanoat nechta asosiy tarmoqqa bo`linadi ?
 63 Suv omborlarini atrof-muhitga ta'sirini baholash necha bosqichda amalga oshiriladi?
 64 Induksiya va deduksiya, ekspertli baholash va sistemali taxlil qaysi metodlar guruhiga kiradi?
 65 Amaliy geografiyaning muhim vazifalari
 66 Mazkur usulda o'rganilayotgan hudud ma'lum bir sistema sifatida qaraladi. Bu sistema esa bir-biri bilan bog'langan qator kichik sistemalardan iborat bo'ladi
 67 Ushbu usulda ma'lum bir hudud yoki muammo o'rganilayotganda, unga tirik mavjudotlaming (o'simlik va hayvonot dunyosi), insonning atrof-muhit bilan bo'ladigan o'zaro aloqalari nuqtayi nazaridan qaraladi.
 68 Mazkur usul qollanganda, hudud ma'lum bir landshaft turlariga bo'lib o'rganiladi
 69 Bu usulda aniq matematik-statistik hisoblashlar orqali tabiiy sharoitga, tabiiy resurslarga, Aholi va xo'jalik korxonalariga baho beriladi hamda ularning o'zgarishi bashorat qilinadi
 70 Muhandis-geografik tadqiqotlar qanday loyihamalarini amalga oshirishda asos bo'lib xizmat qiladi?
 71 Sanoat korxonalarini joylashtirishda, gidrotexnik inshootlarni (kanallar, to'g'onlar, suv omborlari va h.k.), yo'llarni loyihalashda, foydali qazilma konlarini qidirishda qanday tadqiqotlar olib boriladi.
 72 Gidrotexnik inshootlarni loyihalashda nimalarga e'tibor beriladi

- 73 Foydali qazilma konlarini qidirish davomida muhandis-geografik tadqiqotlar necha yo`nalislida olib boriladi
- 74 Foydali qazilma konlarini qidirish davomida kon joylashgan hududning tabiiy va iqtisodiy-geografik sharoiti o`rganiladi va baholanadi. Bu muhandis-geografik tadqiqotlar ning nechanchi yo`nalishiga tegishli
- 75 Foydali qazilma konini qazib olish jarayonida atrof-muhitda ro'y beradigan o`zgarishlar bashorat qilinadi (relyef, tuproq, o'simlik, iqlim, ichki suvlari, qishloq xo`jaligi, sanoati, transporti, aholisi va h.k.). Bu muhandis-geografik tadqiqotlar ning nechanchi yo`nalishiga tegishli
- 76 Tibbiy geografiya qanday jarayonlarni o'rganadi
- 77 Tibbiy-geografik tadqiqotlar necha yo`nalishda olib borilmoqda
- 78 Tibbiy-geografik tadqiqotlarning birinchi yo`nalishida qanday ishlar bajariladi
- 79 Tibbiy-geografik tadqiqotlarning ikkinchi yo`nalishida qanday ishlar bajariladi
- 80 Atrof-muhitning og'ir metallar bilan ifloslanishi inson salomatligiga kuchli salbiy ta'sir etadigan jarayonlar to'g'ri ko`rsatilgan qatorni aniqlang.
- 81 Inson organizmi uchun juda qulay sharoit vujudga keladi.
- 82 To'g'ri jumlanı toping.
- 83 Qishloq xo`jalik ekinlarini joylashtirishda qanday omillar muxim?
- 84 Kadastr...
- 85 Davlat yer kadastro qanday ma'lumotlarni o'z ichiga oladi
- 86 To'g'ri jumlanı toping
- 87 Tuproq bonitirovkasi tuproq hosildorligiga qarab belgilanadi va odatda ... To'g'ri javobni toping.
- 88 O'zbekistonda eroziyaga ucraramagan tipik va bo'z tuproqlar yuqori bonitetga
- 89 Deltalardagi sho'rangan, sug'oriladigan o'tloq tuproqlar o'rtacha necha bonitetga ega?
- 90 Yer kadastrini yuritish jarayoni nimalarni o'z ichiga oladi
- 91 Kuchli sho'rangan, toshloq, taqirli va gilli tuproqlar past bonitetga
- 92 geografiyasi inson bilan tabiat o'rtasidagi o'zaro ta'sir natijasida vujudga kelishi mumkin bo'lgan oqibatlami baholash va bashorat qilish hamda ularning oldini olish muammolari bilan shug'ullanadi.
- 93 Tashqi kuchlar ta'sirida vujudga keladigan jarayonlar
- 94 Quyosh issiqligi, og'irlik kuchi, yer usti va osti suvlari hamda organizmlar ta'sirida vujudga keladigan jarayonlar
- 95 A.G. Isachenko bo'yicha landshaft tadqiqotlarning Amaliy qismida nimalar bajariladi?
- 96 Haroratning o'zgarishi, kimyoviy jarayonlar, atmosfera, suv va organizmlar ta'sirida tog' jinslarining yemirilishi qanday jarayon
- 97 Avtomobil yo'llarining qiyaligi qanchadan oshmasligi lozim?
- 98 O'rtacha o'zgargan landshaftlar.
- 99 Kuchli o'zgargan landshaftlar.
- 100 Geosiyosat kategoriyalari quyidagilardan iborat: 1.geostratejik mintaqqa, 2.geosiyosiy mintaqqa, 3.davlatlar bloki, 4.geosiyosiy ittifoqlar, 5.qudratli, tengi yo'q davlat, 6.kuch markazlari,7. geosiyosiy chiziqlar (yo`nalishlar), 8.frontal raqobat va boshqalar.

Geomorfologiya fani –

- 1 Geologiya so'zi yunoncha qanday ma'noni anglatadi?
- 2 Geologiya fanining tekshirish obyekti bu.....?
- 3 Magma o'choqlari asosan qayerda joylashgan?
- 4 Yer po'stining o'rta qatlami nima deb nomlanadi.?
- 6 Yer pos'tining okeanlardagi qalinilagini belgilang .

- 7 Mantiya so'zining yunoncha ma'nosini aniqlang.
 8 Yer po'stining kimyoviy tarkibidagi eng ko'p tarqalgan elementni (47%) aniqlang .
 9 Minerallar kelib chiqish sharoitiga ko'ra nechta yirik guruhga bo'linadi?
 10 Moos shkalasi minerallarning qaysi xususiyatlariga ko'ra tuzilgan?
 11 Yer po'stida eng ko'p uchraydigan minerallar noto'g'ri berilgan.
 12 Magmaning yer yuzasiga chiqishidan hosil bo'lган tog' jinsini belgilang .
 13 Zilzila epitsentrini aniqlang.
 14 Magmatizm deganda nimani tushunasiz?
 15 Quruqlikka organizmlar qaysi davrdan boshlab chiqa boshlagan?
 16 Kembriy davri qaysi era tarkibida?
 17 Yer po'stining tog'lardagi qalinligini belgilang
 18 Fanerazoyga taalluqli eralarni ajrating.
 19 Geoxronologiya jadvalida (geologik yilnomada) nima aks ettiriladi?
 20 Geomorfologiya so'zining lug'aviy ma'nosini aniqlang.
 21 Variantlarning qaysi birida rel'efning eng muhim tushuncha ekanligi aks ettirilgan?
 22 Katta-kichikligiga ko'ra rel'ef shaklining eng katta turini belgilang.
 23 Magmaning tarkibida 65-68 % kremniy oksidi bo'lган jinslar.
 24 Qaysi tog' jinsida paydo bo'lган rel'ef shakli tez yemirilib ketadi?
 25 Rel'ef hosil bo'lishidagi yetakchi endogen kuchlardan birini aniqlang.
 26 Vulkan mahsuloti qattiq bo'lsa qanday rel'ef shakli tarkib topadi?
 27 Litologiya so'zining ma'nosini belgilang?
 28 Hozirgi zamon geomorfologiyasining maqsadi qanday bo'lishi kerak?
 29 Geologiya fanida qatlamlarning paydo bo'lishini qiyosiy aniqlash usuli nima deyiladi?
 30 «Geosinklinal» so'zini lug'aviy ma'nosini qanday izoxlaysiz?
 31 Minerallarning yaltiroqligi deganda nimani tushunasiz?
 32 Yer qatlamlari haqidagi asarning muallifi kim?
 33 Geologiya faninig asosiy vazifasi.
 34 Geologiya atamasini kim va qachon fanga kiritilgan?
 35 Stratigrafiya so'zi lotincha qanday ma'noga ega?
 36 Yerning geologik tarixida nechta era ajratilgan?
 37 Baykal tog' burmalanishi qaysi davlarda vujudga kelgan?
 38 Alyuvial jinslar-bu.....
 39 Yer po'stida eng ko'p magma xosil bo'ladigan chegara?
 40 Yer po'stida eng ko'p uchraydigan minerallar sinfini belgilang?
 41 Paleazoy erasida quriqlikdan suvni chekinishi qaysi davrda eng ko'p kuzatilgan?
 42 Tog' jinsi ta'rifini aniqlang?
 43 Magmaning takibida kremniy oksidini miqdori 45% dan kam bo'lsa.....
 44 Metamorfik tog' jinslari deganda nimani tushunasiz?
 45 To'rtlamchi davr necha qismga bo'linadi.
 46 Yerning ichki tuzilishi qaysi usul bilan aniqlanadi?
 47 Magma tarkibida kremniy oksidi ko'p bo'lsa magma qanday ko'rinishda bo'ladi ?
 48 Magma o'choqlarining paydo bo'lish sabablarini ko'rsating? .
 49 Geologik yotqiziqlarni xranologik bo'linishi vaqtlar bo'yicha qanday nomlanadi?
 50 Metomorfizim jarayoni qanday ko'rinishga ega?
 51 Intuziv magmatizmni qanday rel'e shakllarini bilasiz ?
 52 Magmani takibida eng ko'p uchraydigan birikmalar .
 53 Minerallarning fizikaviy xususiyatlari .
 54 Yer yuzasidagi xozirgi rel'ef shakllari qaysi tog' burmalanishida xozirgi ko'rinishga ega bo'lgan?
 55 Magmaning lug'aviy ma'nosi
 56 «Mineralogiya» asarini qaysi vatandoshimiz yozgan?
 57 Yerning ichki tuzilishidagi asosiy geosferalarni aniqlang?

- 58 Tog' jinslarini temperatura va bosim ta'sirida tubdan qayta o'zgarishi.....
 59 Akkumulyativ rel'ef shakllarini belgilang.
 60 Geologiya fanida stratografik usul orqali nimani o'rghaniladi?
 61 Minerallarning kristal tuzilishini geologiyaning qaysi bo'limi o'rghanadi?
 62 Yer po'stining moddalari qanday holatda?
 63 Mineral nima?
 64 Minerallarning tiniq, yarim tiniq, xira, tiniqmas xillari ularning qaysi xususiyati uchun xos?
 65 Minerallarning qattiqlik shkalasiga nechta mineral kiritilgan?
 66 Minerallar solishtirma og'irligiga ko'ra
 2,9 g/sm³ dan ortiq bo'lganlari qanday nomlanadi ?
 67 Batigrafik egri chiziq bu.....
 68 Gipsografik egri chiziq.
 69 Metamorfik jinslar ta'rifini to'ing.
 70 Qattiq tog' jinslarining harorat tafsirida parchalanishi tufayli qanday nurash hosil bo'ladi?
 71 Kembriy davrining nomi qaerdan kelib chiqqan?
 72 Kimyoviy reaktsiyalar tufayli hosil bo'lgan nurashga qanday nurash deyiladi?
 73 Geomorfologiya faniining ilmiy ma'nosini aniqlang.
 74 Variantlarda keltirilgan asosiy rel'ef hosil qiluvchi omillardan yetakchisini belgilang.
 75 Variantlardan qaysi birida yer po'stini tashkil etgan tog' jinslari to'g'ri ko'rsatilgan.
 76 Mineral deb nimaga aytildi?
 77 «Geosingklinal» so'zini ma'nosini qanday izoxlaysiz?
 78 Intiruzif magmatezim nimani anglatadi?
 79 Yerning kembirigacha bo'lgan davridagi giosinital oblastlar qaysi?
 80 Yerning tashqi qobig'i deganda nimani tushunasiz?
 81 Geologiya fanining tekshirish ob'ektini belgilang?
 82 Minerallarning kimyoviy tarkibin, fizikaviy hususiyatlarin o'r ganuvchi fan?
 83 Mineraloziya nimani o'rghanadi?
 84 Magmatizm necha guruhg'a bo'linadi?
 85 Geologiya 'redmetining boshqa fanlar bilan aloqasi qaysi javobda to'g'ri berilgan?
 86 Geosfera so'zining lug'aviy manosi?
 87 Geomorfologiya fanining qanday tadqiqot usullarini bilasiz
 88 Minerallar kelib chiqish sharoitiga ko'ra nechta yirik guruhg'a bo'linadi?..
 89 Umumiy geologiya va mineral to'g'risidagi malumotlar qaysi yozma adabiyotlarda dastlab berilgan?
 90 Qaysi tog' jinsida paydo bo'lgan rel'ef shakli tez yemirilib ketadi ?

IV. ATTESTATSIYA SINOVI NATIJALARINI BAHOLASH MEZONI

11. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lif vazirining 2018 yil 9 avgustdag'i 19-2018-sodn buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lif muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida amalga oshiriladi.

12. Attestatsiya sinovi bo'yicha talabalar bilimini baholashda 5 baholik tizim qo'llaniladi.

13. Axborot texnologiyalarini qo'llash orqali o'tkaziladigan test sinovlarida har bir talabaga 100 (yuz) ta savoldan iborat test varianti taqdim etiladi.

Har bir test variantida mazkur Dasturga kiritilgan fanlarga doir savol (topshiriq)lar nisbati o'zaro mutanosib taqsimotda bo'lishi lozim.

Talaba bilimi Attestatsiya sinovida to'g'ri topilgan test savollari soniga nisbatan quyidagi taqsimotda baholanadi:

86 ta va undan ko'p savollarga to'g'ri javob berilganda – 5 ("a'lo");

71 tadan 85 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 4 ("yaxshi");

55 tadan 70 tagacha savollarga to'g'ri javob berilganda – 3 ("qoniqarli");

54 ta va undan kam savollarga to'g'ri javob berilganda – 2 ("qoniqarsiz").

Test shaklidagi Attestatsiya sinoviga 3 (uch) soat vaqt beriladi.

Test shaklidagi Attestatsiya sinovi talabalar sig'imiga qo'yiladigan texnik talablarga mos, kompyuterlar bilan jihozlangan o'quv xonalari (hudud)da o'tkaziladi.

14. Talaba baholash natijalaridan norozi bo'lgan taqdirda Attestatsiya sinovilar natijalari Komissiya tomonidan e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 (yigirma to'rt) soat davomida apellyatsiya berishi mumkin.

Talabaning apellyatsiya murojaati universitet rektori buyrug'i asosida tuziladigan Apellyatsiya komissiyasi tomonidan 2 (ikki) kun ichida ko'rib chiqiladi va uning natijasi bo'yicha qaror qabul qilinadi.

V. ATTESTATSIYA SINOVI BO'YICHA TAVSIYA ETILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI VA QO'SHIMA USLUBIY KO'RSATMALAR

16. Dasturni o'zlashtirish bo'yicha foydalanishga tavsiya etiladigan adabiyyotlar ro'yxati:

- 1) Abdunazarov O'.Q., Mirakmalov M.T., Sharipov Sh.M., Ibragimova R.A. Ibragimova A.A. Umumiy tabiiy geografiya. Darslik. -Toshkent, 2019.
- 2) Vahobov H. Umumiy Yer bilimi. Darslik. -T.: Bilim, 2005.
- 3) Zokirov Sh. S., Toshov X.R. Landshaftshunoslik. -T.: "Dizayn-press", 2013.
- 4) Зокиров Ш.С. Амалий ва антропоген ландшафтшунослик. -Т.: Университет, 1999.
- 5) G'ulomov P.N. Inson va tabiat. O'quv qo'llanma.- Т.: "O'zbekiston Milliy entsiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti, 2009.
- 6) Солиев А.С. Иқтисодий география: назария, методлар ва амалиёт. -Т., 2013.
- 7) Солиев А., Махамадалиев Р. Иқтисодий ва социал географиянинг асосий муаммолари.- Т., 2002
- 8) Назаров М.И., Тожиева З.Н. Ижтимоий география. Ўқув қўлланма. Т., "Университет", 2003.

- 9) Komilova N.Q., Jumaxonov Sh., Rajabov F. Inson geografiyasi. O‘quv qo‘llanma. T.: “Universitet”, 2018.
- 10) A.S.Soliyev, N.K.Komilova, S.L.Yanchuk, Sh.Z.Jumaxanov, F.T.Rajabov. Iqtisodiy va ijtimoiy geografiya. Darslik. 2019
- 11) Янчук С.Л. Экономическая и социальная география. Учебное пособие. – Т.: Ijod-Press, 2019.
- 12) Назаров И.Қ. География фанининг асосий муаммолари.-Т.: «Myhappir», 2013. 212-б.
- 13) Солиев А., Қаршибоева Л. Саноат ишлаб чиқаришнинг минтақавий муаммолари.- Гулистан, 2001.
- 14) Колесов В.А., Мироненко Н.С. Геополитика и политическая география. – М.: Аспект пресс, 2002.
- 15) Тожиева З.Н Ўзбекистон аҳолиси: ўсиши ва жойланиши. -Т.: 2010.
- 16) Бўриева М.Р., Тожиева З.Н., Зокиров С.С. Аҳоли географияси.Ўқув қўлланма. - Т. 2011
- 17) Баратов П. Ўзбекистон табиий географияси. –Т., Ўқитувчи, 1996.
- 18) Ҳасанов И., Ғуломов П.Н. Ўзбекистон табиий географияси (1-қисм). Ўқув қўлланма.-Т.: Ўқитувчи, 2007.
- 19) Ҳасанов И., Ғуломов П.Н., Қаюмов А. Ўзбекистон табиий географияси (2-қисм). Ўқув қўлланма.-Т.: Университет, 2010.
- 20) Солиев А. Ўзбекистон географияси.-Т.:Университет, 2014.
- 21) Солиев А ва бошқалар. Минтақавий иқтисодиёт. –Т., 2003.
- 22) Солиев А., Назаров М., Қурбонов Ш. Ўзбекистон ҳудудлари ижтимоий -иқтисодий ривожланиши . –Т.: “Мумтоз сўз”, 2010.
- 23) Расулов А.Р., Ҳикматов Ф.Н., Айтбоев Д.П. Гидрология асослари.-Тошкент: Университет, 2003.
- 24) Yunusov G., Ziyayev R.R. Umumiyy gidrologiya va iqlimshunoslik. O‘quv qo‘llanma. - Toshkent: Barkamol fayz media, 2018. -360 b.
- 25) Қурбонниёзов Р. География таълими методикаси. -Урганч, 2002.
- 26) Рўзиева Д., Усмонбоева М., Холикова З. Интерфаол методлар: моҳияти ва қўлланилиши. Т.: ТДПУ, 2013.
- 27) G’ulomov P.N., Mirakmalov M.T. Toponimika va geografik terminshunoslik. -Т.: Universitet, 2005.
- 28) Миракмалов М.Т. Халқ табиий географик терминлари. –Т.: Фан ва технология, 2009. 176 б.
- 29) Soliyev A., Tashtayeva S., Egamberdiyeva M. Shaharlar geografiyasi.-Т.,2020.
- 30) Жўлиев А.Х., Чинкулов Х. Умумий геология.-Т.: 2005.
- 31) Жўлиев А., Соатов А., Юсупов Р. Геология асослари.-Т.: 2001.
- 32) Власова Т.В. Материклар ва океанлар табиий географияси. -Т.: 1985, I, II жилд.
- 33) Баратов П., Маматкулов М., Рафиков А. Ўрта Осиё табиий географияси. –Т.: Ўқитувчи, 2002.
- 34) Исаченко А.Г. Оптимизация природной среды. М, Мысл, 1980.
- 35) Soliyev A., Qarshiboyeva L. Iqtisodiy geografiyaning nazariy va amaliy masalalari. - Т.: Ziyo, 1999.
- 36) Qayumov A., Rasulov M., Umarov S., Yakubov U. Tabiatdan foydalanish iqtisodiyoti. –Toshkent, UzMU, 2005 y.

VI. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

15. Dasturda belgilangan qoidalar O‘zbekiston Respublikasi qonunlari, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmon va qarorlari, O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining,

shuningdek ta'lim sohasidagi vakolatli davlat boshqaruvi organlari tomonidan qabul qilingan qoida va me'yorlarga zid kelsa, yuqori turuvchi organlarda belgilangan qoida va me'yorlar amal qiladi.

16. Dastur Universitet Kengashi tomonidan tasdiqlangandan so'ng, yakuniy davlat attestatsiyasi boshlanishidan uch oy oldin talabalar e'tiboriga yetkaziladi hamda universitetning rasmiy saytiga joylashtiriladi.

17. Fakultet dekanlari tomonidan bitiruvchi kurs talabalariga mazkur Dastur asosida tayyorgarlik ko'rish va maslahatlar berish uchun zarur sharoitlar yaratiladi.

